

TIEDONJYVÄ

Jyväskylän yliopiston lehti No 2/2011

Valmiina yhteistyöhön

KUTSU JUHLALUENNOILLE -liite

Tiedonjyvä 2/11

28.4.2011

Yritysyhteistyö

- 10 Opiskelijan ja pienyrittäjän projekti
- 13 Osa normaalia yliopiston toimintaa
- 14 Wolmar luo yhteyksiä
- 15 Optimoinnin ilosanomaa yrityksiin
- 17 Professori esittelyssä
- 18 Kolumni: Uljas Valkeinen

Lisäksi

4	Lyhyet	30	Herra X
18	Vuosijuhla	31	Valopilkku
20	Tieteen päivät	32	Tiedeosuma
22	Täällä Abu Dhabi	33	Summary
24	Väitökset	34	Osuma
26	Liikunta ja terveys		

Tiedonjyvä ilmestyy nyt paperilehtenä viisi kertaa vuodessa sekä verkossa osoitteessa www.jyu.fi/tiedonjyva

*Tapahtumakalenteri julkaistaan vain verkossa. Kaikki tapahtumat aika-
taulu- ja paikkatietoineen löytyvät osoitteesta www.jyu.fi/kalenteri*

46. vuosikerta
Painos 6000 kpl

Vastaava toimittaja
Anu Mustonen
puh. 050 564 9022
anu.mustonen@jyu.fi

Toimitussihteeri
Anna-Maija Tuuliainen
puh. 050 428 0811
anna-maija.tuuliainen@jyu.fi

**Ilmoitusmyynti ja
tilaukset**
Kalevi Luoma
puh. 050 564 9006
kalevi.luoma@jyu.fi

Toimituksen postiosoite
Jyväskylän yliopisto/
viestintä
PL 35
40014 Jyväskylän
yliopisto

Kustantaja
Jyväskylän yliopisto

Painopaikka
Forssan Kirjapaino 2011

Sisäinen jakelu
Virastomestarit

Tiedonjyvän tilaukset:
www.jyu.fi/tiedonjyva
Juttuvinkit toimitussihteerille

Kannessa:
Kati Rautio
Kannen kuva:
Petteri Kivimäki

Seuraava numero
ilmestyy 21.9.2011

ISSN-L 0789-4805
ISSN 1798-6877
(verkkajulkaisu)

Jaakko Pehkonen

*taloudesta ja yhteiskunnallisesta
vuorovaikutuksesta vastaava vararehtori*

Elämää yliopiston ulkopuolella

Jyväskylän yliopisto on suuri, liki 2 600 työntekijän ja yli 15 000 opiskelijan tiedeyhteisö. Usein unohtuu, että yhteiskunta on meitä suurempi ja myös siellä on elämää ja omaa tahtoa. Iso osa Keski-Suomen noin 16 000 yrityksestä tai 272 000 ihmisestä tulisi mainiosti toimeen ilman Jyväskylän yliopistoa seuraavat kymmenen vuotta. Yliopistomme ei pärjäisi hetkeäkään ilman Keski-Suomen maakunnan meille tarjoamia palveluja.

Yliopistossamme on paljon siiloja – niin sisäisiä kuin suhteessa yhteiskuntaan. Tämä ei ole paha asia, sillä akateemisen asiantuntijatyön pitää olla riippumatonta, ja tutkimus itsessään vaatii keskittymistä ja ajoittaista eristäytymistä. Yhteistyö kaikkien kanssa on mahdotonta ja usein myös tarpeetonta. Meidän pitää kuitenkin olla hereillä. Emme saa ajautua tilanteeseen, joka on tuttu politiikan piiristä: eletään omassa kuplassa ja puhutaan kieltä, jota toiminnan rahoittajat, ystävät ja tukijat eivät ymmärrä.

Yliopistoille sälytetyn kolmannen tehtävän, yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen, haltuunotto on meillä vielä alkutekijöissään. Lähtökohdat ovat kuitenkin erinomaiset. Yliopiston kansallinen ja kansainvälinen näkyvyys on mittavaa, ja esimerkiksi ulkoiseen projektirahoitukseen liittyä usein merkittävää

yritysyhteistyötä. Kauppakorkeakoulun tuore kansainvälinen MBA-akkreditointi tai monet tuulta purjeisiinsa ottaneet innovaatiohankkeet ovat tästä hyviä esimerkkejä.

Yhteistyötä yritysten kanssa tarvitaan nykyistä enemmän, paljon enemmän. Sitä tarvitaan viemään oman toimintamme hedelmiä eteenpäin – tuomaan lisäarvoa julkisen vallan meille osoittamalle rahalliselle panostukselle.

Tuloksia ei synny ilman kirkasta tahtotilaa ja sen toteuttamiseen suunnattuja resursseja. Pelkillä seminaareilla ei saada tuloksia. Yhteisömmme piirissä pitää tunnustaa aidosti, niin henkisesti kuin materiaalisesti, yritysyhteistyön arvo ja tarve. Tämän jälkeen tähän löytyy aikaa ja intoa. Itse työ vaatii jalkautumista. Sitä ei voi tehdä kirjoituspöydän takaa.

Oman yliopistomme yritysyhteistyötä tukevat toimintamallit ovat vielä kosmeettisia. Esimerkiksi palkkauksessa tai työsuunnitelmissa yhteiskunnallisia tai yritysyhteistyöhön liittyviä tehtäviä ei aina noteerata niille kuuluvilla painoilla. VPJ-arviointilomake ei edes tunnista tähän ryhmään kuuluvia tehtäviä. Ehkäpä tässä voitaisiin ottaa oppia yrityksistä. Toimintamalli on yksinkertainen – sitä mitä oikeasti arvostetaan, mitataan ja palkitaan, sitä myös tehdään.

Lähettiläät toivottavat tervetulleeksi

Suomen ensimmäiset opiskelijälähettiläät toivottavat opiskelupaikan hakijat tervetulleeksi Jyväskylään. He jakavat tietoa opiskelusta ja elämästä Jyväskylässä omien kokemustensa pohjalta.

Lähettiläät ovat läsnä etenkin sosiaalisessa mediassa mutta myös kasvatusten erilaisissa tilaisuuksissa. He eivät ole opintoasioiden ekspertejä tai guruja mutta pyrkivät ai-

na kertomaan, mistä virallista ja ajantasaisinta tietoa saa.

Facebookissa tai sähköpostissa lähettiläiltä saa kysyä mitä tahansa opiskeluun ja opiskelijaelämään liittyvää. Opiskelijat kertovat arjestaan myös blogeissaan ja yliopiston netisivuilla (www.jyu.fi/lahettilas).

Facebook-ryhmän nimi on Jyväskylän yliopiston opiskelijälähettiläät.

ANNA-MAIJA TUULIAINEN

Opiskelijälähettiläiden koulutukseen osallistuivat Sara Hokkala, Riikka Hurri, Satu Ijäs, Katja Jokikokko, Aapo Kuortti, Antti Lehtinen, Suvi Lemetyinen, Marjut Paljakka, Netta Ruhanen, Ville Suutari ja Helinä Turunen. Kuvasta puuttuvat Sakke Hintsala, Heli Hämäläinen, Anna-Maria Laattala ja Jussi Väisänen.

KaDy:lle futsalin SM-hopeaa

Kampuksen Dynamo (KaDy) on saavuttanut miesten futsalin SM-hopeaa. Mitali on seuran ensimmäinen SM-sarjatasolla. Jalkapalloseura Kampuksen Dynamo perustettiin yliopisto-opiskelijoiden keskuudessa 1996. Nykyinen futsaljoukkue nousi muutamassa vuodessa III divi-

sioonasta Futsal-Liigaan. Suurin osa pelaajista on yliopiston ja ammattikorkeakoulun opiskelijoita.

Kilpailukauden päätyttyä KaDy järjesti Jyväskylässä opiskelijoiden futsalin SM-kilpailut, joissa KaDy:n miesten joukkue voitti SM-kultaa ja naisten joukkue pronssia.

Vielä ehdit mukaan keräykseen

Yliopistojen pääomittamiskeräys on edennyt loppusuoralle. Vielä on mahdollisuus kirittää Jyväskylän yliopiston kampanjaa ja auttaa näin turvaamaan oman yliopistomme asemaa kiristävissä kilpailussa.

Varainhankintakampanja on herättänyt yksityisiä ja yhteisöjä laajapohjaisesti. Kevään mittaan lahjoittajia ovat olleet muassa muuramelainen Harvia Oy (20 000 e), Kokkolan kauppareisura ry (100 000 e) ja Tapiola ryhmä (30 000 e).

Jokainen 30.6.2011 mennessä annettu yksityinen lahjoitus tuo yliopistolle 2,5-kertaisesti julkista rahaa. Yritykset ja yksityishenkilöt saavat lahjoituksestaan verovähennyksen vuoden 2011 loppuun saakka. Lahjoitusvarojen sijoitustuotot ohjataan suoraan yliopistojen opetuksen ja tutkimuksen kehittämiseen. Valtio vastaa jatkossakin yliopistojen toiminnan perusrahoituksesta.

Tietoja lahjoittajista, verkkolahjoitusmahdollisuudesta ja virtuaalisista kunnialaatoista:

www.jyu.fi/yliopistontukijat

EduCluster Finland Oy kokoaa yliopiston osaamista koulutusvientiin

Yliopiston tytäryhtiö EduCluster Finland perustaa palvelunsa asiakkaan tarpeisiin, ei tuotekatalogeihin. Yhtiö on jo perustamisvuonnaan nousut maamme johtavaksi koulutusviejäksi ja osaamisbisneksen kärkiyritykseksi.

– Yliopistolla on universaali eettinen velvoite parantaa maailmaa, ja mikä tässä tehtävässä olisi tärkeämpää kuin koulutus? Koulutusyhteistyötä tehtäessä johtotähtenä on eri kulttuurien kunnioitus, rehtori **Aino Sallinen** muistuttaa.

– Suomi on neutraali maa globaalissa perspektiivissä. Osaamisemme on tunnustettu, joten meihin luetaan maailmalla. Valjastamme työhön parhaat osaajat koko valtakunnan laajuudelta, toimitusjohtaja **Jan-Markus Holm** kertoo.

Liiketoimintajohtaja **Elise Tarvainen** painottaa, että kansainvälisiä kumppanuuksia rakennettaessa lähtökohdiana ovat paikallinen näkö-

kulma ja tarpeet.

– Tavoitteena ovat pitkät strategiset kumppanuudet esimerkiksi koulutusjärjestelmien kehittämistyössä, alueellisen kilpailukyvyyn kehittämässä ja oppimiskaarien rakentamisessa asiakkaan kanssa. Tähtäimessämme on myös koulutusturismi, Tarvainen kuvailee.

Yhtiö voi myös toimia tiedekunnan managerina. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun kanssa myytäessä maailmalle kansainvälisesti akkreditoitua johtamiskoulutusta (MBA-ohjelmaa).

Koulutuksen tutkimuslaitoksen johtaja **Jouni Välijärvi** näkee yhtiön vahvuudeksi sen, että se on osa yliopistollista työtä, ja asiantuntijat voivat liittää kansainvälisiin koulutushankkeisiin rikasta tutkimustoimintaa. Tämä erottaa EduCluster Finlandin perinteisestä konsulttitoiminnasta.

Yhtiön kotimaisesta toiminnasta vastaavan koulutusjohtajan **Pekka Peltosen** mukaan tavoitteena on, että Jyväskylän yliopisto on vuonna 2017 maamme johtava aikuiskouluttaja, eikä vain määrällä vaan myös laadulla mitattuna.

Yhtiön kotimaahan suunnattuja palveluita ovat muun muassa koulutus- ja kehittämisprosessit, täydennyskoulutusohjelmat, konsultointi sekä laatu- ja akkreditointipalvelut. Perinteisiä jyvskyläläisen täydennyskoulutuksen vahvuusalueita edustavat esimerkiksi erityiskasvatus, yliopistopedagogiikka, työyhteisön kehittäminen ja työnohjaus sekä viestintäkoulutukset.

Yhtiön osakkaita ovat Jyväskylän ammattikorkeakoulu (10 %) ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (10 %). Yhtiöllä on toimipiste myös Helsingissä.

www.educlusterfinland.fi

Muistoja menneen talven lumilta

ANU MUSTONEN

Matti Heikkisen menestyksen siivittämänä Pörssi ry järjesti kevään viime lumilla Tour de Pörssi -hiihtotapahtuman, joka huipentui opiskelija- ja henkilöstöjoukkueiden väliseen haasteviestiin. Kauppakorkeakoulun tähtihiihtäjät Lasse Paakkonen ja Jesse Väänänen neuvoivat niksit eri hiihtotyyleihin.

ANNA-MAIJA TUULIAINEN

Ekologian opiskelija Hilja Vuori teki lumiukon Jyväsjärven jäälle maaliskuussa Maan ystävien Lumiukko-tempauksessa ilmastolain puolesta.

Paavo V. Komille kongressipalkinto, Tommi Eroselle nuoren tutkijan GENCO-palkinto

Matkailun edistämiskeskus MEKiin kuuluva Finland Convention Bureau (FCB) on myöntänyt vuoden 2011 Pro Congress -palkinnon liikuntabiologian laitoksen professorille **Paavo V. Komille**. Tunnustuspalkinnon saa vuosittain henkilö tai taho, joka on ansioitunut kansainvälisten kongressien kutsumisessa ja järjestämisessä.

Kiihdytinlaboratorion tutkijatohdori **Tommi Eronen** on saanut nuoren tutkijan GENCO-palkinnon. Palkinnon myöntää GSI Exotic Nuclei Community (GENCo) vuosittain nuorelle tutkijalle poikkeuksellisen erinomaisesta tutkimuksesta ydinfysiikan, ydinastrofysiikan tai niitä lähellä olevalla alalla.

Suomen fyysikkoseuran hallitus on nimittänyt vararehtori, professori **Matti Mannisen** fellow-jäsenekseen. Jäsenyys myönnetään fysiikan alalla ansioituneelle tai fysiikan yh-

Paavo V. Komi

Tommi Eronen

teiskunnallista näkyvyyttä selvästi edistäneelle henkilölle.

Suomen Akatemian asettama kansainvälinen arviointipaneeli on nostanut kemian laitoksen Suomen kärkikastiin. Paneeli kiittää kansainvälisesti korkeatasoisen tutkimuksen lisäksi laitoksen tutkimusympäristöä. Paneeli arvioi 41 kemian yksikköä Suomen yliopistoissa vuosina 2005–2009.

OKL:n yliopistonopettaja **Virpi Maarit Bursiewicz** on Teacher of the Year 2011 in Intercultural Environment eli yliopiston paras vieraalla kielellä opettava opettaja. Valinnan tekivät opiskelijat.

Tietotekniikan laitos on Vuoden 2010 innovatiivisin laitos. Yliopiston tutkimus- ja innovaatiopalvelut palkitsi laitoksen henkilöstön sen tekemistä idea- ja keksintöilmoituksista sekä aktiivisuudesta ja halukkuudesta pohtia tutkimustulosten kaupallistamista.

Vanhenemisen tutkimuksen yhteistyö tiivistyy

Jyväskylän ja Tampereen yliopistot tiivistävät vanhenemisen tutkimuksen yhteistyötä Yliopistoallianssin puitteissa. Suunnitteilla on yhteinen monitieteinen vanhenemisen, terveyden ja ikääntyvän yhteiskunnan tutkimuskeskus. Yhteistyöyliopistojen rehtorit ovat asettaneet yhteistyötä selvittävän työryhmän, johon Jyväskylän yliopistosta kuuluvat dekaani **Lasse Kannas**, professori **Taina Rantanen** ja tutkimusjohtaja **Sarianna Sipilä**. Työryhmän toisenä sihteerinä toimii suunnittelupäällikkö **Sakari Liimatainen**.

Malja 25-vuotiaalle!

Yliopiston alumnijyhdistyksiin kuuluva ystävyyden ja henkisen kasvun seura Strategiklubi vietti maaliskuussa 25-vuotisjuhlaansa Seminariumissa.

Menestyksen strategiat- ja MBA-ohjelmien alumniklubina aloittaneesta yhdistyksestä on muovaunut itsensä kehittämisestä ja maailmanmenon pohtimisesta kiinnostuneiden ihmisten yhteisö. Klubissa on noin sata jäsentä liike-elämästä, akateemisesta maailmasta ja julkiselta sektorilta.

Juhlissa puhuivat vararehtori **Jaakko Pehkonen**, klubin oltermanni **Juha Koskinen** sekä tieteilin asiantuntija, emeritusprofessori **Pertti Kettunen**.

Klubin sihteerit Pirjo Heikkinen ja Pertti Kettunen juhlatunnelmissa.

Juhlakonsertissa lauloi **Maija Haapuoja**, jota säestivät **Heikki Sarmanto** (piano), **Pekka Sarmanto** (basso) ja **Matti Koskiala** (rummut). Illan päätteeksi nautittiin makumuistoja vuosien varrelta.

SAMI HAAPOJA

Markkinoinnin professori Outi Uusitalo.

Pakkaus elää ideoista jätteeksi

Pakkausten suunnittelussa ei aina muisteta huomioida tuotteen koko elinkaarta. Tämä ilmeni Pakki-hankkeessa, jossa pohdittiin pakkauksen arvoa kilpailukyvyyn lähteenä.

Pakki-hanketta vetäneen markkinoinnin professori **Outi Uusitalon** mukaan pakkaus on tärkeä viestinnän väline tuottajan ja kuluttajan välillä. Se kulkee suunnittelijan ideasta kaupan hyllyjen kautta kotiin ja jätteeksi asti.

Laajaan tutkimukseen osallistivat kuluttajien lisäksi pakkausteolli-

suus, tuotteiden valmistajat ja vähittäiskauppa. Osa toivoi kevyttä pakkausta, osa tukevampaa, joka suojaa tuotetta paremmin.

Eri materiaalit viestivät eri tavoin tuotteen ekologisuudesta. Uusitalon mukaan ekologisuus on niin monen tekijän summa, että kuluttajan on sitä vaikea arvioida.

– Tässä onkin tarvetta uudelle tutkimustiedolle, jotta voitaisiin kehittää ympäristöystävällisyydestä viestivä, pakkauksiin merkittävä indeksi, Uusitalo toteaa.

Kielikampus vastaa muuttuvan maailman haasteisiin

Kielikeskuksen, kielten laitoksen, Soveltavan kielentutkimuksen keskuksen ja OKL:n yhteistyöfoorumi Kielikampus avattiin Kieli keskellä kaikkea -seminaarilla helmikuussa.

Kielikampuksen tavoitteena on kehittää uudenlaista tutkimusta ja koulutusta mahdollistamaan laaja-alainen ymmärrys kielen ja kielenkäytön kysymyksistä sekä luomaan parhaat edellytykset jälkimodernin maailman ja yhteiskunnan vaatimalle kielitaidolle ja kieliasiantuntijuudelle.

Opetusministeri **Henna Virkunen** ehdotti puheessaan, että seuraavan hallitusohjelman yhtey-

dessä päätettäisiin kansallisen kielistrategian laadinnasta. Strategialla vahvistettaisiin Suomen kieliryhmien, kansankielten lisäksi esimerkiksi saamelaisen alkuperäiskansan, romanien ja viittomakielisten, tosi-asiallista asemaa. Siinä myös asetettaisiin tavoitteet ja esitettäisiin toimenpiteet vieraiden kielten opiskelun lisäämiseksi.

Kielentutkijat ja -opettajat nostivat esiin ajankohtaisia teemoja: monikielisuuden ja monimediasuuden, työelämän kielet ja kielikoulutuspolitiikan sekä kielenoppimisen ja kielikoulutuksen.

Verkkoliiketoiminta käyntiin

Yliopiston verkkoliiketoiminta on käynnistynyt konferenssijärjestelmällä, jossa tapahtumiin voi ilmoittautua ja ilmoittautumismaksut maksaa verkossa. Verkkoliiketoiminnan avulla yhdistetään laitosten tarpeet ja olemassa olevat järjestelmät osaksi taloushallintoa ja verkkomaksamista.

Uusi toimintamalli mahdollistaa maksujen automaattisen kirjaamisen yliopiston kirjanpitoon. Säästöjä syntyy, kun maksujen manuaalinen käsittely vähenee. Palvelumaksut voidaan maksaa luottokorteilla tai suomalaisissa verkkopankeissa. Myös PayPal-maksupalvelun käyttöönottoa suunnitellaan.

Opiskelija- ja henkilökuntamaksut sekä monitoimilaitteiden tuloskiintiön osto siirtyvät myös verkkoon. Lisäksi yliopiston yhteisestä verkkokaupasta tulee osa verkkoliiketoimintaa. Verkkokaupassa on tarkoitus myydä sekä digitaalisia että fyysisiä tuotteita kuten yliopiston julkaisuja.

Muutot ja remontit jatkuvat

Muutot ja remontit jatkuvat kampeuksilla. Sisäilmakorjaukset ja tilamuutokset ovat käynnistyneet Ambientica-rakennuksen D-siivessä ja Liikunnalla. MaB- ja MaC-rakennuksissa remontti alkaa syksyllä. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta siirtyy silloin kokonaisuudessaan Ylispöytämaentien 33:een. Suurin osa tiedekunnan opetuksesta siirtyy Ylispöytämaelle. Myös hallintorakennus pyritään tyhjentämään syyskuun alkuun mennessä remontin tieltä.

Päärakennuksen siipirakennus tyhjennetään korjausten ajaksi, ja henkilökunnalle etsitään väistötiloja. Rakennuksen kokonaistilanne selvitetään.

TEKSTI Anna-Maija Tuuliainen
KUVAT Petteri Kivimäki

Yhä tiiviimpää yhteistyötä

Yliopisto tiivistää yhteistyötään yritysten kanssa. Puheviestinnän opiskelija Kati Raution ja yrittäjä Sakari Suomalainen yhteinen projekti on hyvä esimerkki siitä, että myös pienet yritykset hyötyvät yhteistyöstä.

Minä kirjoitin sen ketjukäsikirjaksi.

Puheviestijä raksalla

Kun yrittäjä **Sakari Suomala** halusi kehittää uuden liiketoimintamallin korjausrakentamisyritykselleen, hän sai avukseen ehkä hieman yllättävän kumppanin: puheviestinnän opiskelijan.

Neljännän vuoden opiskelija **Kati Rautio** sai tehtäväkseen kirjoittaa ketjukäsikirjan uudesta palvelukonseptista, jonka ideana on tarjota kuluttajille mikä tahansa rautakaupan tuote kodin sisätiloihin valmiiksi asennettuna. Tarkasti suunnitellulle konseptille laadittiin toiminta- ja laatukäsikirjat.

– Ketjukäsikirja mallintaa yhteen rakennustoiminnan ja rautakaupan. Tarpeeni on kehittää markkinoille uusi liiketoimintamalli: rakennuspalvelutuotteen voisi ostaa rautakaupan hyllyltä kuin sementtisäkin. Nyt pystyn myymään ideologiaani kirjan avulla rautakauppiaille ja asiakkaille, Suomala kertoo.

Suomala pitää palvelun tekemistä näkyväksi monen pienen yrityksen ongelmana.

– Toiminta pitää pystyä mallintamaan, että se olisi totta ja olemassa. Muuten pienyritys ei voi kasvaa eikä monistaa onnistumisiaan. Pienyrittäjä hyötyy tällaisesta käsikirjasta, koska se auttaa mielekkäällä tavalla eteenpäin ja nostaa uskottavuuden uudelle tasolle.

Tärkeä työkalu opiskelijalle

Kati Rautio bongasi Suomen projektin puheviestijöiden sähköpostilistalta. Hän ei saanut puolitoista kuukautta kestäneestä projektista yhtään opintopistettä vaan teki sen palkkatyönä. Silti hän pitää työelämäyhteistyötä tärkeänä opiskelijan työkaluna.

– On tärkeää, että yliopisto kannustaa menemään työelämään jo opiskeluvaiheessa. Työelämän viestintähaasteiden tarkastelu opintojen ohella auttaa opiskelijaa syventämään omaa asiantuntijuuttaan ajankohtaisten viestintähaasteiden alueella.

Rautio kuvailee työtä ideoiden siirtämisenä konkreettisesti paperille.

– Kun projekti alkoi, meillä ei ollut selkeää kuvaa, mi-

ten tämä pitäisi tehdä. Olemme olleet avoimia ja saaneet hyviä tuloksia, Rautio kertoo.

– Oli tärkeää, että Katin kanssa löytyi nopeasti yhteinen kieli. Opiskelijan ja yrityksen maailmat ovat helposti kovin erilaiset ja kaukana toisistaan, Suomala toteaa.

Vaikka pienyrittäjä joutuu venymään moneksi, Suomala huomauttaa, että yrittäjä itse ei välttämättä ole paras mahdollinen osaaaja kaikissa yrityksensä asioissa.

– Esimerkiksi meistä kahdesta Kati on paljon parempi kirjoittamaan. Olen koko projektin ajan luottanut siihen, että pöydän toisella puolella on huippuammattilainen ja homma on yli 100-prosenttisesti hanskassa.

Idean henki paperille

Suomalainen yritys MSA Invest Oy on toiminut noin 30 vuotta, aiemmin nimellä Suomala. Yritys on myynyt osan liiketoiminnostaan, ja se haluaa keksiä ja järjestää itsensä uudelleen, Suomen mukaan ”aivan järjettömän asiakaslähtöisesti”.

Yrityksen päätoimialana ovat asuin- ja toimistotilaremontit ja se työllistää noin kymmenen ihmistä. MSA Invest on erikoistunut muutos- ja korjausrakentamiseen, erityisesti home- ja mikrobivaurioiden korjaamiseen.

– Haluamme nimenomaan myydä kokonaisuuksia ja hallita myös alihankkijaketjut. Tämä tuotteistus on henkilökohtainen projektini, jonka pyrin myymään yritykselleni, Suomala tähdentää.

Ketjukäsikirja toimii markkinoinnin lisäksi henkilöstön koulutuksen ja ohjauksen apuvälineenä, ja sen laatiminen oli Suomen mukaan haasteellinen tehtävä nuorelle opiskelijalle. Hänen mielestään Rautio onnistui hyvin ideoiden ja niiden hengen siirtämisessä paperille.

Ei mörköjä eikä hippejä

Sakari Suomen ja Kati Raution yritysyhteistyö sai alkunsa yliopiston aktiivisuudesta. Suomalaan otettiin yhteyttä hänen vastattuaan yliopistolta lähetettyyn kyse-

Sakari Suomala ja Kati Rautio omakotitalon remonttityömaalla Jyväskylässä.

**” Oli tärkeää,
että Katin
kanssa löytyi
nopeasti yhteinen kieli.**

lyyn. Muuten hän ei olisi yliopistoa löytänyt – eikä se olisi helposti tullut mieleenkään.

– Yliopisto on instituutio, joka ei näyttäydy pienyrittäjän maailmassa potentiaalisena yhteistyökumppanina, koska mittaluokkaero on niin suuri. Huomasin, etteivät yliopiston ihmiset olekaan mitään mörköjä tai hippejä vaan ihan oikeita ihmisiä, hän nauraa.

Suomala kehottaa muitakin yrittäjiä rohkeasti tutustumaan yliopistoon ja sen tarjoamiin vaihtoehtoihin yrityksen omien tarpeiden pohjalta.

– Ei tarvitse aina olla ylevää huipuideaa, ihmisen kokoiset hankkeet riittävät. Pienissä yrityksissä ajatellaan usein vain teknistä pätevyyttä, mutta viestintä pitäisi nostaa kaikessa tekemisessä isoon rooliin, sillä viestintä on yrityksen kehittymisen kannalta keskeinen kulmakivi.

Projektin käynnistämiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä vastasi Keski-Suomen Innovaatiomarkkinapaikka, joka esiteltiin Tiedonjyvässä 1/2011. Innovaatiomarkkinapaikka selvitteli MSA Investin kehittämistarpeita ja rekrytoi yritykselle viestinnän projektityöntekijän.

Vastavuoroinen yhteistyö hyödyttää sekä yrityksiä että yliopistoa

Yliopiston yhteiskuntasuhteiden hoito edellyttää tutkimustulosten hyödyntämistä yhteiskunnassa. Yritysyhteistyötä tehdäänkin yhä enemmän eri puolilla yliopistoa ja yrityksiin pidetään yhteyttä aktiivisesti. Erillistä, nimettyä yritysyhteistyöyksikköä yliopistolla ei ole vaan yhteistyö perustuu pitkälti henkilökunnan, etenkin professorien, omiin kontakteihin.

Erikoissuunnittelija **Toivo Takala** saattaa yhteen yliopiston eri yksiköitä ja elinkeinoelämää erikoisalueenaan alueellinen kehittämistyö. Hän korostaa, että molempien osapuolien pitää hyötyä yhteistyöstä.

Agora Centerin koordinaatioyksikön hankepäällikkö **Mikko Pitkäsen** mukaan vastavuoroisuus toteutuu hyvin.

– Yritykset kyselevät usein, mitä uutta yliopistolla tahtuu ja ovat aidosti kiinnostuneita. Samalla ne myös luottavat omiin tuotteisiinsa ja haluavat haastaa yliopiston osaamisen. Yliopiston on annettava todellista lisäarvoa yritykselle, Pitkänen kertoo.

Biologian, fysiikan ja kemian tutkimuksen yhdistävällä Nanoscience Centerillä on yrityspalvelujen lisäksi oma yrityshautomo.

Tutkimus- ja innovaatiopalveluyksikkö huolehtii tutkimustuloksien kaupallistamisesta. Lisäksi yksikkö välittää yritysten tutkimustarpeita tutkijoille. Yksikkö vauhdittaa innovaatioita yhdessä JAMKin kanssa.

Avoin yliopisto kertoo yritysvierailuilla mahdollisuuksista kehittää, tukea ja kannustaa henkilöstöä omaehtoiseen kouluttautumiseen ja uralla etenemiseen. Yhteistyösopimus on solmittu muun muassa Jalkapalloilijoiden pelaajayhdistyksen kanssa: pelaajien osaamista kehitetään yhteistyössä ja luodaan pohjaa urheilu-uran jälkeiseen työelämään.

Opiskelijoille yritysyhteistyö näyttäytyy tavallisimmin työskentelynä opintojen ohessa, mutta yhteistyö on mahdollista myös opinnäytetöiden muodossa. Yliopisto myös tukee opiskelijoiden perustamia yrityksiä niiden alkutai-paleella.

Tieto jakoon avoimesti

Vaikka yliopistossa tehdään mielellään vankkaan perustutkimukseen perustuvaa pitkäaikaista kehittämistyötä, joka vaivaan lääkettä ei välttämättä löydy.

– Ei kannata tehdä sellaista, missä ei itse ole paras. Voimme ohjata kysyjän tarvittaessa esimerkiksi Jyväskylän ammattikorkeakouluun sopivan henkilön puheille. Suora vuorovaikutus organisaatorajojen yli on tärkeää, eikä tietoa pidä pihdata, Takala sanoo.

Vireimmin ulkoista rahoitusta on hankkinut tietotekniikan laitos.

– Yhteistyötä tehdään satojen sekä Keski-Suomessa että globaalisti toimivien yritysten kanssa, tietotekniikan laitoksen varajohtaja **Tommi Kärkkäinen** kertoo.

Noin 80 keskusomalaista yritystä on mukana Profit – Profiloituva informaatioteknologian osaaminen -hankkeessa, jonka vastuullinen johtaja Kärkkäinen on. Profitin tavoite on tukea Keski-Suomen rakennemuutoksessa olevan ICT-alan kasvua ja kilpailukykyä.

Yrityksille järjestetään niiden tarpeisiin räätälöityä koulutusta. Sivutuotteena syntyy yritysten osaamistarpeita ennakoiva malli, joka tuo myös tutkimuksellista lisäarvoa koulutustyölle.

Mukana on kaikenkokoisia yrityksiä, esimerkiksi Tieto, Digia, Ixonos, Buildercom, Magister Solutions ja Netwell.

– Nyt parannetaan jo olemassa olevia suhteita ja luodaan uusia. Yliopiston näkökulmasta tämä on hyvää asiakaspalvelua ja pitkäaikaisten asiakkuuksien hoitoa, Profitin projektipäällikkö **Tapani Kella** kertoo.

Toivo Takala muistuttaa, että Profitin kaltaiset kuviot eivät olisi mahdollisia ilman mukana olevien yritysten omaa rahaa.

– Kun yritys pistää omia killinkejä peliin, se sitoutuu hankkeeseen ja voi samalla vaatia yliopistolta hyvää palvelua.

Tarpeiden kuuntelu tärkeää

Liikunta- ja terveystieteiden tiedekunnan Viveca-yksikkö tuo liikunta- ja terveystieteiden osaamista yrityksiin sekä julkiselle ja kolmannelle sektorille. Yrityskontaktit yrityksiin syntyvät muun muassa alan messuilla. Tiedekunta on tehnyt paljon yhteistyötä erikokoisten urheiluvälinevalmistajien sekä liikunta- ja terveyssektorin kanssa.

Tiedekunnan kehittämisspäällikkö **Aki Karjalaisen** mukaan yhteistyön lähtökohdana ovat yritysten tarpeet.

– Kumppaneita kartoittaessani mietin, miten osaamisemme hyödyttäisi yritystä parhaiten. Yhteistyötä tehdään monitieteisesti, esimerkiksi liiketoiminnan, tuotteen tai palvelun kehittämisessä voidaan selvittää brändimielikuvia ja käyttäjänäkökulmaa. Tällöin mukaan tulee

kumppaneita yliopiston muilta aloilta tai seudun muista toimijoista, Karjalainen kertoo.

Olennaista on löytää yrityksen tarpeita parhaiten vastaavat toimijat.

Agora Centerin Innovaatiokeskittymä-ohjelmassa ja Keski-Suomen Innovaatiomarkkinapaikassa tehdään töitä pääosin keskusomalaisten yritysten kanssa. Yritysten edustajat ja oppilaitosten asiantuntijat voivat kohdata myös sähköisessä markkinapaikassa (www.ks-inno.fi).

– Haluamme Agora Centerissä kehittää pienten yritysten mahdollisuuksia uudistumiseen ja innovaatioihin. Voimme sisällyttää projekteihin myös yliopiston yrityskumppaneille tutkimus- ja kehitysrahoitusta. Me pyrimme win-win-win -periaatteeseen, jossa kaikki voittavat, hankepäällikkö Mikko Pitkänen korostaa.

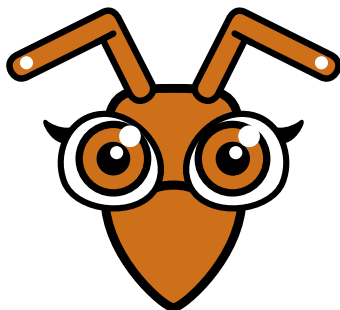
Agora Centerissä on käynnissä esimerkiksi Grapho-Read-hanke. Vaikka sen tavoitteena on saada juuri lukemaan oppineelle lapselle jotain luettavaa hänen omalla kielellään, avautuu samalla mahdollisuuksia oppimateriaalin muuhunkin jakeluun mobiiliteknologian avulla, tässä tapauksessa erityisesti kehittyviin maanosiin, esimerkiksi Afrikkaan.

– Tekesin osarahoittamassa projektissa on mukana yritysjoukko, joka on kiinnostunut hyödyntämään tutkimustuloksia kaupallisesti. Tarkkaan mietitty partneriverkosto pystyy hankkeen onnistuessa rakentamaan kansainvälisen jakelukonseptin ja viemään eOppimiseen liittyviä tuotteita kansainvälisille markkinoille, Pitkänen kertoo.

Yhteystietoja

- Viveca, kehittämisspäällikkö
Aki Karjalainen: aki.i.karjalainen@jyu.fi,
0400 247 464, www.jyu.fi/viveca
- Nanotiedekeskus, yrityspalvelupäällikkö
Elja Kallberg: elja.kallberg@jyu.fi,
050 427 3078, www.jyu.fi/nsc
- Fysiikan laitoksen kiihdytinlaboratorio, tutkimusjohtaja Ari Virtanen:
ari.virtanen@jyu.fi, 050 541 9401,
www.jyu.fi/fysiikka/tutkimus/kiihdytin
- Tutkimus- ja innovaatiopalvelut: tire@jyu.fi,
www.jyu.fi/hallintokeskus/tutkimuspalvelut
- Agora Center, hankepäällikkö Mikko Pitkänen:
mikko.h.pitkanen@jyu.fi, 0400 247 409
- Harjoittelupaikat: uraohjaaja Annamari Rovamo: annamari.rovamo@jyu.fi,
050 376 1198; työpaikkatarjoukset: rekry@jyu.fi

TEKSTI JA KUVA Anna-Maija Tuulainen

WOLMAR

SIDOSRYHMÄPORTAALI

Pelko pois ja luuriin kiinni

Yliopistosta löytyy varmasti asiantuntija ongelmaan, miten saan häneen yhteyden? Seminarium on arvokas rakennus keskellä kaupunkia, voisinkohan järjestää firmani juhlat siellä? Kuinka löytäisin vanhat kurssikaverini? Osaanko pukeutua oikein sukulaistyön väitöstilaisuuteen? Kaikkiin näihin voi vastata uusi verkkopalvelu Wolmar.

Wolmar palvelee kaikkia, mutta on erityisesti räätälöity elinkeinoelämän edustajille. Sen osioista löytävät palvelunsa niin vierailijat, alumnit, tilavaraajat kuin asiantuntijoita ja täydennyskoulutustakin hakevat.

Wolmar sai nimensä tietenkin piirilääkäri Wolmar Schildtiltä (1810–1893), joka perusti yliopistoyhdistyksen Jyväskylään. Schildtin kannustamana osakuntaystävä Uno Cygnaeus toi seminaarin juuri Jyväskylään.

Wolmarin tunnus on ahkera ja väsymätön puurtaja, muurahainen.

Wolmarin yhteyshenkilönä toimii erikoissuunnittelija **Toivo Takala**.

Hän myös ohjaa kysyjän tarvittaessa eteenpäin – yrityksen koosta riippumatta.

– Pelko pois täysin, täällä ei olla norsunluutornissa. Yhteistyö on tapaus-, tilanne- ja yritys kohtaista, ja yliopistolla on notkeutta ja mahdollisuus lähteä hyvinkin pienimuotoisiin mutta vastaanottajan kannalta tärkeisiin projekteihin. Penan Nyrkipaja ja UPM ovat samalla viivalla, Takala rohkaisee.

Yhteistyö näkyvämmäksi

Takalan mukaan yliopiston yritysyhteistyötä on tarkoitus tehdä nykyistä näkyvämmäksi sidosryhmäportaalin avulla.

– Odotan Wolmarilta yhteydenottoja: että puhelin alkaa soida ja sähköposti laulaa. Tarkoitus olisi, että yritykset löytäisivät yliopiston mahdollisimman helposti ja uskaltaisivat ottaa yhteyttä.

Takala toivoo myös, että sana lähtisi kiertämään yrityksissä. Hän ker-

Toivo Takala

too, että puhelimeen vastaa oikea ihminen.

– Ei tarvitse pelätä, että luurin toisessa päässä on akateeminen henkilö, jonka munkkilatinasta ei saa mitään selvää, Takala nauraa.

www.jyu.fi/wolmar

Toivo Takala
050 562 0419
toivo.takala@jyu.fi

Optimointi voittaa yrityksen ja erehdyksen

Kompromissi on termi, jolla on usein negatiivinen sävy. Ajatellaan, että kompromissiin päädytään, kun pitää tinkiä jostakin tavoitellusti. Päätöksenteon ja teollisen optimoinnin kohdalla tilanne on päinvastainen – kompromissista tulee päämäärä. Ratkaisu ei ole paras silloin kun yhtä tavoitetta optimoidaan, vaan silloin kun samanaikaisesti huomioidaan useita ristiriitaisia tavoitteita ja etsitään niiden väliltä paras kompromissiratkaisu.

Teollisen optimoinnin professori **Kaisa Miettiselle** optimointi on päätöksenteon tukemisen tutkimusta. Teollinen optimointi keskittyy teollisuuden päätösongelmiin ja etsii ratkaisua matematiikkaa ja tietotekniikkaa yhdistellen.

Koska optimoitavat tavoitteet ovat ristiriitaisia, tuetaan päätöksentekijää tyydyttävän kompromissiratkaisun löytämisessä. Päätöksen tekeminen matemaattisesti yhtä hyvien ratkaisujen perusteella edellyttää aina inhimillisen päätöksentekijän osallistumista.

Pitkäjänteisyys takaa onnistumisen

Miettisen mukaan yritysyhteistyön lähtökohtiin kuuluu, että yritys tunnistaa tarpeen optimoida ja nimeää ristiriitaiset tavoitteensa. Myös yhteisen kielen löytäminen on tärkeää, sillä jokaisella alalla on terminologiansa. Täydellistä ajankohtaa yritysyhteistyön aloittamiselle ei ole. Kun talous on kunnossa, yritysten edustajat ovat kiireisiä. Kun taloudessa menee huonosti, on rahoituksen järjestäminen vaikeaa. Ajoitus ei kuitenkaan ole oleellista yhteistyössä.

– Yritysyhteistyö vaatii pitkäjänteisyyttä. Sen hedelmät voivat jäädä vaatimattomiksi, jos ihanteellisen ratkaisun löytyminen jää kiireellä tavoiteltavien tulosten varjoon. Asiakkaan tulee sitoutua yhteistyöhön, jotta sen asian tuntumusta voidaan hyödyntää.

Tiede jalostuu

Tällä hetkellä Miettinen tutkii muun muassa investointi- ja käyttökustannusten samanaikaista optimoimista, toimeksiantajinaan metsäklusteri ja Tekes. Tavoite on pyrkiä pois ajattelutavasta, jossa suunnitteluvaiheessa ei

mietit, mitä käyttö tulee maksamaan. Nyt käyttökustannusten suhdetta tarkastellaan samaan aikaan, kun suunnittelun ja käytön välillä on ristiriitoja. Miettisen tutkimusryhmä kehittää niin menetelmiä, teoriaa kuin ohjelmistojakin käytännön ongelmien tarpeisiin muun muassa jäteveden puhdistamojen ja biojalostamojen suunnitteluun.

Tilaus monitavoiteoptimoinnille on vahva, sillä resurssit ovat rajalliset ja kilpailu kiristyy. Uuden luominen edellyttää vallitsevien käytänteiden kyseenalaistamista.

– Parhaimmillaan yhteistyö johtaa tieteen jalostumiseen. Yhteistyö hyödyttää myös yritystä, joka saa ongelmilleen uudenlaisia näkökulmia, professori summaa.

Suomi on optimoinnin kärkimaa

Laskennallisessa tieteessä matematiikka ja tietotekniikka muodostavat tieteen tekemisen tavan, jota tarvitaan esimerkiksi ydinvoimaloiden kaltaisia vaarallisia asioita tutkittaessa. Yhteistyöverkostot takaavat tutkimustulosten tehokkaan hyödyntämisen. Uusilla lähestymistavoilla on myös kansainvälistä merkitystä, sillä monitavoiteoptimoinnin menetelmäkehityksessä Suomi on maailman kärkimaita.

Miettinen kertoo julistavansa optimoinnin ilosanoma yrityskumppaneille, jotta sen hyödyt ymmärrettäisiin laajemmin. Jyväskylässä ilosanoma raikaa kesäkuussa järjestettävässä MCDM2011-konferenssissa, joka koostuu yhteen alan kansainväliset tutkijat ja soveltajat yli 40 maasta.

Fysiikasta tuli työ ja harrastus

Kuka olet ja mitä teet?

Olen fysiikan professori **Jussi Timonen** ja teen fysiikkaa. Teen sekä perus- että soveltavaa tutkimusta ja ope-
tan statistista eli tilastollista fysiikkaa. Yritän liittää perustutkimusta käytännön ongelmien ratkaisemiseen.

Mitä tutkimuksesi käsittelee?

Perustutkimuksen puolella tutkin materiaalien ominaisuuksia ja analysoin niiden rakennetta tomografiamenetelmillä. Sovelluksetkin ja yritysten kanssa tehty yhteistyö liittyvät enimmäkseen tähän aihepiiriin.

Kehitän myös biolääketieteellisiä sovelluksia osteoporoosiin diagnosointiin ja proteiinien liikkumiseen solussa. Suomen Akatemia rahoittaa näitä tutkimuskohteita.

Laitoksella on tuotettu uusia menetelmiä osteoporoosin diagnosointiin ultraäänien avulla. Helsingiläinen Os-care Oy on lisensoinut tähän liittyvän patenttimme, ja heidän sen pohjalta rakentamansa diagnosointilaitte on nyt kliinisessä testauksessa. Olemme jo aikaisemmin testanneet laitteen toiminnan luotettavuuden omien mittalaitteidemme avulla.

Miten kiinnostuit tutkimusalasta?

Fysiikasta kiinnostuin lukioaikana ja lähdin opiskelemaan Helsingin yliopistoon aluksi teoreettista fysiikkaa, kunnes noin 20 vuotta sitten aloin tehdä kokeellistakin tutkimusta ja soveltaa. Nyt yhdistän kokeellisia ja teoreettisia menetelmiä ongelmanratkaisussa. Se on tärkeää, koska ei ole ennalta selvää, miten ongelmat ratkeavat.

Millaista yritysyhteistyötä fysiikan laitos tekee?

Fysiikan laitokselle tulee suhteellisen paljon yhteydenottoja yrityksiltä, se on ihan jokapäiväistä. Kiihdytinlaboratoriolla on oma asiakaskuntansa ja meille merkittäviä yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Stora En-

ANNA-MAIJA TUULIAINEN

Fysiikan professori Jussi Timonen työhuoneessaan, joka paperipinoineen on hänen omasta mielestään varoittava esimerkki nuorisolle.

so, UPM, Metsä-Botnia, Posiva ja Borealis, paikallisista toimijoista Metso. VTT:n kanssa teemme paljon tutkimusyhteistyötä nimenomaan soveltavan tutkimuksen puitteissa. Pittempiaikainen yhteistyö johtaa onnistuessaan siihen, että yrityksen kanssa syntyy luottamussuhde, jolloin se voi esittää syvällisempiäkin

ongelmia. Niihin voimme etsiä yhdessä ratkaisuja jopa perustutkimuksen tasolla.

Aika paljon olemme tehneet teollisuusyhteistyötä perinvalmistuksessa. Stora Enso ja UPM ovat osallistuneet merkittävästi tomografialaitteiden hankintaan. Tähtäin on heidän osaltaan tulevaisuuden tuotteissa, ei niinkään tämän hetken valmistusongelmien selvittämisessä. Emme siis vielä tiedä, mitä nämä tuotteet saattaisivat olla.

Meillä on ollut aina se periaate, että laadimme tieteellisiä fysiikan alan julkaisuja myös soveltavan tutkimuksen ongelmista. Ne voidaan kirjoittaa tilanteesta riippuen joko perustutkimuksen tai sovellusten näkökulmasta.

Jos saisit valita kenet tahansa,

kenen kanssa haluaisit työskennellä ja miksi?

Tuo Heikkisen Matti vaikuttaa määrätietoiselta ja harkitsevalta kaverilta. Sellaisen opiskelijan kanssa on aina hauska työskennellä.

Miten pääset vapaa-ajallasi irti tutkimus- ja opetustyöstä?

En pääse. Tämä on työ ja harrastus.

Anna-Maija Tuulainen

Johtamisen tulevaisuus ja Keski-Suomi

”Johtaminen ja johtajuus ovat ja tulevat olemaan avainasemassa punnittaessa kansakuntien, yritysten ja yksilöiden menestystä 2000-luvun globalisoituvassa maailmassa. Johtamista on ollut yhtä kauan kuin inhimillistä toimintaakin. Asiat on laitettava järjestykseen ja työt on tehtävä yrityksessä, työyhteisössä tai missä tahansa organisaatiossa. Hyvä johtaminen merkitsee sellaista kokonaisvaltaista lähestymistä johtamiseen, joka hyväksyy lähtökohdaksi kestävän kehityksen periaatteet - taloudellisen, eettisen, ekologisen ja sosiaalisen näkökulman toisiaan täydentävinä ja kehittävinä.” Tämä oli lainausta Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun nettisivuilta johtamisesta ja johtajuudesta. Nämä linjaukset johtamisesta istuvat varsin hyvin myös Keski-Suomen kauppakamarin vuoden 2011 teemoihin.

Kauppaneuvos **Keijo Manner** on nostanut kauppakamarin hallituksessa ja useissa keskusteluissa tämän vuoden alussa esille ajatuksen: ”Voisiko Keski-Suomi olla parhaiten johdettu maakunta?” Tämä tarkoittaisi sitä, että me kaikki yhdessä arvioisimme ja asettaisimme tavoitteeksi, että esimerkiksi vuonna 2015 olemme Suomen parhaiten johdettu maakunta. Keijo Mannerin avaus on ollut hyvin tähän hetkeen sopiva ja se on otettu myönteisesti vastaan.

Johtamisen kehittäminen on nähtävässä kokonaisuutena, jossa olemme mukana me kaikki yksilöinä sekä koko julkinen että yksityinen sektori. Tähän kehittämistyöhön meillä on Keski-Suomessa kaikki tarvittavat elementit. Yliopisto, ammattikorkeakoulu ja ammatillinen koulutus ovat monialaisia ja maan huippuja. Meillä on perinteenä hyvä maakunnallinen yhteistyökulttuu-

ri ja toimivat verkostot. Jos yhteinen tahto löytyy, niin varsin pian pystyisimme repäisemään muihin maakuntiin sen verran eroa, että voisimme aidosti ja rehellisesti sanoa olevamme parhaiten johdettu maakunta.

Keski-Suomeen on maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) aloitteesta nimetty yritysten kehittämisen johtoryhmä tehostamaan elinkeinojen kehittämistä ja vähentämään päällekkäisiä toimia. Keski-Suomen MYR on tässä asiassa maakuntien joukossa edelläkävijä ja tämä on hyvä esimerkki hyvästä johtajuudesta. Pää tavoite johtoryhmällä on yksinkertaisesti saada Keski-Suomeen uusia vientituloja. Niitä me todella tarvitsemmekin taantuman aiheuttaman vajauksen paikkaamiseksi. Menetimme vuonna 2009 vientituloja noin miljardin verran. Vaikka nousu on ollut vahvaa, niin esimerkiksi teknologiateollisuutemme volyyymi näyttää jääneen selvästi alle huippuvuosien 2007–2008. Vahvojen teollisuusalojen kilpailukyky on meidän pyrittävä säilyttämään ja sitä halutaan vahvistaa globaaleilla markkinoilla. Yrityksiin tavoitellaan uusia tuotteita ja palveluita ja liiketoimintaan parempaa kannattavuutta.

Yliopiston ja elinkeinoelämän yhteistyö Keski-Suomessa on ollut hyvää ja tuloksia tuottavaa. Kauppakamari haastaa koko Jyväskylän yliopiston ja sen tiedekunnat viemään osaltaan Keski-Suomen sen polun päähän, joka johtaa parhaiten johdettuun ja menestyvään maakuntaan.

*Uljas Valkeinen
toimitusjohtaja
Keski-Suomen kauppakamari*

Huippututkimus inspiroi vuosijuhlan musiikkiesityksiä

Yliopiston vuosijuhlassa 8. maaliskuuta jaettiin viisi Jyväskylän yliopistosäätiön myöntämää palkintoa, joiden yhteissumma nousi 18600 euroon.

Tieteellisen tiedon julkistamispalkinto myönnettiin musiikkitieteen professori **Tuomas Eerolalle**. Eerola tutkii musiikin havaitsemista, kognitiivista musiikkitiedettä, musiikin ja tunteiden sekä persoonallisuuden ja musiikin välisiä yhteyksiä. Hän on popularisoinut tutkimustuloksia näistä aiheista suurelle yleisölle innostavalla tavalla.

Professori Eerola kertoi juhlapuheessaan tieteen ja luovan työn imusta, joka vaatii myös joutilasta aikaa ilman tulospainetta. On tärkeää, että opetustehtävissä toimivien ajatteluun tarvitsema aika turvataan tutkimusvapailta, vuorottelulla ja työn järkevällä periodisoinnilla. Myös liikkumavapaus eri tieteenalojen ja menetelmien välillä vaatii uudelta yliopistolta organisaation sisäistä joustavuutta, Eerola mainitsi.

Jyväskylän yliopiston ylioppilas-

Olli-Pekka Moisio (vas.), Marjo Siltaojan palkinnon vastaanottanut Tuomo Takala, Hannu Häkkinen, Timo Ahonen, Annika Waernerberg ja Tuomas Eerola.

kunta valitsi Hyvän opettajan palkinnon saajaksi filosofian tutkija-tohtori, opinto-ohjaaja **Olli-Pekka**

Moision.

Hyvä väitöskirja -palkinto luovutettiin kauppatieteiden tohtori **Mar-**

Emma Kostiainen Immi Hellénin roolissa; The Detectives ja Emotion Visualizer; Tuomas Eerola (kolmas oik.) ja iloinen seurue.

Kauppalaisseuran säätiöltä apurahoja opiskelijoille ja lahjoitus yliopistolle

Jyväskylän Kauppalaisseuran Säätiö jakoi helmikuussa 53 000 euroa kauppatieteelliseen opiskeluun ja toimintaan Jyväskylän alueella. Lisäksi säätiö lahjoitti 100 000 euroa yliopiston peruspääomaan.

Apurahoja saivat Jyväskylän yliopiston kielikeskus (10 000 e), Jyväskylän ammattikorkeakoulu (13 000 e), Jyväskylän Ammattiopisto (10 500 e), Jyväskylän Kauppalaisseura ry. (11 500 e),

Jyväskylän Kaupateknikot ry. (1 000 e), Pörssi ry. (1 500 e) ja Suomen tietojenkäsittelymuseoyhdistys (4 000 e) sekä **Antti Puoliväli** (500 e).

Kauppalaisseuran väitöskirjapalkinnon (1 000 e) sai KTT **Satu Nivalainen**. Keisari Aleksanteri II:n stipendirahastosta 500 e:n apurahan saivat **Vilma Lehtinen** ja **Petteri Ervasti**. Jyväskylän Kauppaseuran apurahan (1 000 e) sai **Ville Toikka**.

jo Siltaojalle. Hän tutki johtamisen alan väitöskirjassaan yritysten sosiaalista vastuuta.

Hyvä esimies -palkinto myönnettiin yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan dekaani, psykologian professori **Timo Aho**selle, jota luonnehditaan esimiehenä pidetyksi, vuorovaikutteiseksi, keskustelevalaksi ja rakentavaksi.

Kulttuuripalkinto jaettiin taidehistorian professori **Annika Waenerbergille**, joka on toiminut monipuolisesti kuvataiteen ilmaisun ja ymmärtämisen kehittämiseksi taiteilijoiden ja yleisön keskuudessa.

Vuosijuhlassa jaettiin nyt toista kertaa Ellen ja Artturi Nyssösen säätiön tunnustuspalkinto tieteellisen tutkimuksen edistämistä. Tunnustuspalkinnon, 5 000 euroa, sai laskennallisen nanotieteen professori **Hannu Häkkinen**.

Vuosijuhlan esityksiä oli inspiroinut musiikin laitoksen huippututkimus. Niissä saattoi nähdä musiikin välittämät tunteet sekä liikkeen ja persoonallisuuden yhteydet The Detectives -yhtyeen tulkitsemisena ja Emotion visualizer -ohjelman kuvantamina. Tilaisuuden juonsi lehtori **Emma Kostia**inen runoilija ja opettaja Immi Helénin roolissa.

Herkkuja notkuva buffet-pöytä.

Yliopisto-opintoja etä-, verkko- ja lähiopintoina

MAHDOLLISUUKSIA

- Omaehtoiseen itsensä kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen
- Yliopistotutkinnon suorittamiseen aikuiskoulutuksena osa kerrallaan
- Ammatillisen osaamisen ja urapolun vahvistamiseen
- Lisäpätevyyden hankkimiseen

Tutustu kesän opintotarjontaanamme.

Luvassa mielenkiintoinen kesä - säästä riippumatta!

Lisätietoja: avoin.jyu.fi
p. (014) 260 3697
avoneuvo@avoin.jyu.fi
os. Mattilanniemi 6

Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto

MotoriikkaMiikka eli Miikka Mäkelä viihdytti lapsia ja aikuisia. Yliopistomuotia esittelivät Pekka Neittaanmäki (vas.) Kirsi Moisander, Terhi-Anna Wilska, Jukka Pellinen, Timo Ahonen, Ursula Kaari, Marjatta Lairio, Helena Rasku-Puttonen, Matti Manninen, Raine Koskimaa, Henrik Kunttu ja Lasse Kannas.

Leikkiä ja elämyksiä lapsille

Jyväskylän yliopiston Tieteen päivät kokosivat esi- ja alkuopetusikäisiä tutustumaan tieteeseen leikin ja elämysten kautta. Erityisen suosittuja olivat Teknologia tutuksi- sekä Kemiaa eskareille -työpajat, joissa lapset saivat tutustua itse kokeilemalla muun muassa iPadeihin, äly-

puheliimiin sekä muihin teknologia- vempaimiin ja suorittaa kemiallisia kokeita ohjaajan valvonnassa. Yliopiston oma kasvatti, Talent Suomi 2009 -voittaja **MotoriikkaMiikka** eli **Miikka Mäkelä** viihdytti lapsia ja aikuisia Agorassa.

Ympäri Suomea saapuneet eri tie-

teenalojen tutkijat keräsivät lähes tuhat kiinnostunutta Mattilanniemeen, Agoraan ja Seminaarinmäelle. Osana valtakunnallisia Tieteen päiviä järjestetyn tapahtuman pääteemana oli Arjen arvoitus. Suosituimmat luennot käsittelivät nanoteknologiaa arjessa ja tunteiden roolia vuorovaikutuksessa.

Kutsuvieraat pääsivät ihastelemaan tutkijamuodin trendejä sekä eri tiedekuntien yliopistomuotia.

Kysy proffalta -radio-ohjelmassa kuulijat pääsivät tenttaamaan asiantuntijoilta kielen oppimiseen, monikulttuurisuuden ja kielivalintoihin liittyvistä asioista.

Tieteen päivillä oli mahdollista kokeilla myös omaa PISA-osaamista ja testata, kuinka pärjäisi maailmankuulussa tutkimuksessa Suomen peruskoululaisille sekä eri maiden oppilaille matematiikassa, lukutaidossa ja luonnontieteissä. Lisäksi paikalla oli lukuisia suomalaisten tiede- ja tietokirjakustantajien edustajia esittelemässä uutuuskirjojaan.

TEKSTI Sini Kangasmäki

KUVAT Petteri Kivimäki

Yliopistossa on kivaal!

Seitsemän ihmettä -koulukiertue Saippuakuplan sisällä kesken koulupäivän

Tanssiva Tulihirviö eli musiikin tahtiin tanssivat tulenliekit nousivat yleisön suosikiksi, kun Seitsemän ihmettä -koulukiertue vieraili Tikán koululla Jyväskylässä helmikuussa.

Fysiikan aineenopettajaopiskelijoiden järjestämä kiertue vieraili viidessä keski-suomalaisessa koulussa. Opiskelijat **Jussi Ahokas**, **Kaisa Jokiranta** ja **Aaro Eloranta** kertoivat neljäs- ja viidesluokkalaisten tarinan maailmankaikkeuden alusta ja sen kehittymisestä. He myös esittelivät fysiikan ihmeitä.

Oppilaat saivat nähdä muun muassa alkuräjähdyksen mikroaaltouunissa. Istestään täyttyvä ilmapallo kuvasi avaruuden laajentumista.

Kännnykkä”lähetettiin avaruuteen” lasikuvun alle synnytytyssä tyhjiössä. Kun siihen soitettiin, näyttö vilkkui mutta ääni kuului koko ajan hiljaisempänä. Näin hahmotettiin, että valo pystyy kulkemaan avaruudessa mutta ääni ei.

Esityksen jälkeen oppilaille järjestettiin luokissa työpajoja, joissa he saivat muun muassa kokeilla, millaista on olla saippuakuplan sisällä.

Tikán koulun tapahtuma tallennettiin myös videolle, jonka voi käyttää katsomassa osoitteessa

www.jyu.fi/hae

TEKSTI JA KUVAT
Anna-Maija Tuuliainen

Jokainen pääsi vuorollaan kokemaan, millaista on olla saippuakuplassa.

Tämä toimii! -kilpailu Lapset lelumestareina

Jännitys ja tunnelma olivat käsin kosketeltavia, kun koululaiset esittelivät innolla tuotoksiaan yliopiston tiloissa 17. maaliskuuta. Leluista otettiin mittaa, kun koululaiset koontuivat Tämä toimii! -kilpailun Keski-Suomen aluekarsintoihin.

Kilpailussa oli kaksi sarjaa: 1.–3. vuosiluokan A-sarja sekä 4.–6. -luokkalaisten B-sarja. Oppilaat olivat viiden viikon aikana suunnitelleet ja rakentaneet itsenäisesti tehtävänannon mukaisen liikkuvan lelun. Keski-Suomen aluekarsintoihin koontui yhteensä 41 oppilasryhmää.

Espoossa pidettävään loppukilpailuun valittiin yksi joukkue kummastakin sarjasta. A-sarjasta jatkoon pääsi Säynätsalon peruskoulun kolmasluokkalaisten Laskettelukeskusten lelu. B-sarjasta jatkoon valittiin Lehtisaaren koulun 6-luokkalaisten Muff-lelu.

Lelun lisäksi tuomaristo arvioi myös joukkueen omasta lelustaan

tekemän mainoksen sekä ryhmän toimintaa, suunnittelu- ja rakentamisprosessia kuvaavan päiväkirjan.

Tänä vuonna lapsia olivat innostaneet huvipuistot ja laskettelurinteet. Mukana oli myös monenlaisia eläimiä, pelejä ja muita mukavia leluja. Leluja piti välillä paikkailla kovan kulutuksen vuoksi.

Tämä toimii! on Teknologiateollisuus ry:n alakoululaisille vuosittain järjestämä valtakunnallinen teknologiakilpailu, jonka tavoitteena on innostaa lapsia teknologisten haasteiden ja tehtävien ratkaisuun poikittaisesta näkökulmasta. Alueellisen kilpailun toteuttivat Teknologiateollisuus ja OKL:n teknologiakasvatuksen sivuaine- sekä Ihminen ja teknologia-aihekokonaisuuden opiskelijat.

TEKSTI *Anni Haavisto, Pekka Henttonen, Minna Palovuori, Anni Tenhunen, Riikka Toivanen*
KUVAT *Ilona Hokkanen*

Muff: Minttu Nuorala, Ida Salonen, Saskia Raatikainen ja Samuli Heinonen.

Laskettelukeskus: Jaakko Virolainen, Ida Autio, Tiia Kolari ja Erica Salonen.

As Salaam Aleikum, ystävät!*

Viime elokuussa me 30 suomalaisen koulutusvien-
nin pioneeria istuimme matkalaukkujemme päällä ko-
ti-Suomessa ja odotimme hartaasti erilaisen elämänvai-
heen alkamista uudessa kotimaassamme Yhdistyneissä
Arabiemiirikunnissa.

Kaikesta hyvästä orientaatiosta ja valmistautumises-
ta huolimatta kukaan meistä ei voinut aavistaa, mihin
tulimme ja miten asiat järjestyisivät.

Alkukuuauudet olivat hektisiä ja hankaliakin – olim-
mehan muuttaneet maahan, jossa papereiden ja leimo-
jen määrä ratkaisee eikä asioiden hoitaminen aina suju
niin kuin Suomessa on tottunut. Useimmiten asiat tääl-
lä tapahtuvat InsAllah, Allahin tahdosta, ja ”by the end
of this week”, mikä yleensä merkitsee useamman viikon
odottelua ja kymmeniä vierailuja eri virastoissa.

Miten sopeuduin maahan pohjalaisena, kristillisen
kasvatuksen saaneena naisena? Emiraatit osoittautui-
vat avoimiksi ja varsin vapaamielisiksi muslimeiksi, jot-

ka kunnioittavat omaa uskontoaan, mutta sallivat mui-
denkin uskontokuntien harjoittaa menojaan ja perus-
taa kirkkoja ja temppeleitä. Maahan muuttavan naisen
ei ole pakko pukeutua abayaan eikä peittää kasvojaan.
Myös osa paikallisista musliminaisista valitsee itse, pu-
keutuuko abayaan eli koko kehon peittävään vaatte-
seen, joka jättää näkyviin vain kasvot, kämmenet ja jal-
katerät. Useimmat kuitenkin pukeutuvat mustaan aba-
yaan ja peittävät päänsä hijabilla.

Itse yritän pukeutua niin, että on mukava liikkua en-
kä loukkaa muita pukeutumisellani, eikä se ole aina-
kaan itselläni aiheuttanut sen kummempaa feministis-
tä kapinaa tai tarvetta alleviivata liian vapaamielisellä
pukeutumisella naisten vapautta ja oikeuksia. Olen it-
se asiassa nauttinut täällä naiseksi kohdistuvista etuoike-
uksista, kuten pankkien ja virastojen omista palvelutis-
keistä naisile.

Satu Jokinen työskentelee Abu
Dhabi Education Councilin ja
Jyväskylän yliopiston tytäryhtiön
EduCluster Finland Oy:n
kumppanuusohjelmassa, joka
rakentaa pedagogisia ratkaisuja
6–10 -vuotiaiden oppilaiden
opetukseen ja koulujärjestelmään.
Koulutusyhteistyö tähtää
lippulaivakoulujen rakentamiseen
ja maailman huippuluokan opetus-
ja oppimisympäristön luomiseen.

Sykähdyttävä aamunavaus

Työ poikakoulussa on ollut erittäin haastavaa mutta omalla tavallaan samanlaista kuin erityisopettajan työni Suomessa. Työt alkavat aamulla seitsemältä, ja aamunavaus koulun keskuspihalla sykähdyttää joka aamu. Mitentä upeaa on kuulla innokkaiden ja vilkkaiden pienten poikien laulavan täysin rinnoin kansallislaulua koulun orkesterin säestämänä, vannovan uskollisuutta omalle maalleen ja lausuvan ääneen Koraanin ensimmäisen Suuran valkoiset ghandourat eli miesten kansallisasut yllään. Meillä olisi tästä kyllä opittavaa Suomessa. Ei olisi pahitteeksi kunnioittaa ja opettaa lapsiakin kunnioittamaan omaa maata ja sen kulttuuria, ilman että koko ajan pelätään näiden asioiden vaalimisen olevan loukkaus muualta meille tulleita kohtaan.

Pojat tulevat ensimmäiselle luokalle viisivuotiaina. Koulupäivä on seitsemän periodin pituinen, ja välillä tunnen sääliä näitä pieniä kohtaan, sillä päivät ovat heille todella raskaita. Koulussa opiskellaan englantia, arabiaa, matematiikkaa, luonnontieteitä, islamia, kuvaamataitoa ja liikuntaa sekä meidän kansalaistaitoamme vastaavia civic-opintoja. Suomalaiset opettajat opettavat englantia, matematiikkaa ja luonnontieteitä englanniksi, eikä se aina ole helppoa. Useimpien lasten kielitaito on olematon sekä heidän omassa äidinkielessään että englannissa. Suurin osa ei osannut sanaakaan englantia syksyllä aloittaessamme.

Pojat ovat todella viljejä ja paikallaan pysyminen on vaikeaa. Äänenkäyttö on kovaa ja lapset ovat tottuneet mitteleämään fyysisesti toistensa kanssa. Muutokset koulussamme, joista suomalaisena opettajana olen erityisen ylpeä, kantavat hyvää hedelmää. Luokanopettajuuden myötä kokonaisvaltainen huolehtiminen lapsista, kasvatusta ja opetus ovat saaneet nämä pienet emiraattipojat kiintymään ja leimautumaan opettajiinsa todella voimakkaasti. Tällä on myös ollut suuri merkitys koulun yleisen ilmapiirin rauhoittumisena ja tappelunjakoiden vähentymisenä. Joka päivä pieni joukko poikia juoksee kintereilläni ja huutaa: ”Mr Sato, me, your classroom, today” (pienten oppilaiden puheessa Mr ja Mrs ovat aivan sama asia, joten kyse ei ole siitä, etteivätkö pojat erottaisi naista miehestä).

Valtava voimainponnistus

Erityisopetukseen pääseminen on pojista tärkeää ja muutos siinä, että he näkevät itse oppimisen tärkeiden, on ollut valtava voimainponnistus upeilta ja taitailta suomikollegoilta. Myös paikalliset emiraattikollegat ja lasten vanhemmat kiittelevät koulun muutoksia ja meidän paneutumistamme työhön silloinkin, kun se rehellisesti sanottuna on vaatinut kaiken olemassa olevan sisumme, päättäväisyytemme ja voimavaramme. Koulullamme on hyvä maine ja vetovoimasta kertookin

Al Ameen Primary School for Boys -koulu.

viikoittainen pyrkijäjoukko, joka haluaisi tulla koulumme oppilaksi. Tällä viikolla todistin upeaa hetkeä, kun meille pyrkivä autistinen poika hieroi neniä Harri-rehtorin kanssa. Miesten kesken nenän antaminen toiselle on suurin kunnianosoitus ja merkki tärkeästä, sukulaissuhteeseen verrattavasta kunnioituksesta toista kohtaan. Näissä tilanteissa voi vain mykän liikuttuneena katsoa vierestä ja iloita näistä hienoista kohtaamisista erilaisten kulttuurien kesken.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on valtava ja järjestelmän ja tukitoimien kehittäminen ja rakentaminen on ollut haastavaa. Olemme vasta pitkän matkan alkutaipaleella, mutta uskon vahvasti, että piskuisen suomalaisjoukkueen myötä olemme päässeet aloittamaan omalta osaltamme parempaa tulevaisuutta emiraattilapsille koulutuksen saralla. Kaupungilla törmään harva se päivä koulun poikiin, ja he tulevat aina yhtä innokkaina ja iloisina kättelemään Mr. Satoa, vaikka useimpina päivinä olen joutunut heitä kovalla kurilla paimentamaan. Kaunaa ei kanneta ja opettajan kurinpalautus on ilmeisesti koettu kuitenkin oikeudenmukaisena.

Olen jo päässyt kokemaan monia unohtumattomia hetkiä esimerkiksi aavikkosafareilla, kameliraveissa, paikallisten kodeissa ja kuninkaallisissa häissä. Olen kuullut kymmeniä tarinoita naisten omasta elämästä, kulttuurista ja islamin uskosta. Lähempää katsottuna meissä kaikissa on paljon samaa. Hymy ja avoin katse avaavat ovia maailmassa. Niin täälläkin.

Satu Jokinen
Erityisopettaja,
Al Ameen Primary School
for Boys, Abu Dhabi
Erityisopetuksen lehtori,
Jyväskylän Normaalikoulu

* arab. tervehdys: Rauha olkoon kansanne

6.2.–17.4.2011 VÄITELLEET

11.2.2011
FL Riikka Ullakon-oja, venäjän kieli ja kulttuuri, Da. Eto vopros! Pro-sodic development of Finnish students' read-aloud Russian during study in Russia.

12.2.2011
FM Päivi Lammi, matematiikka, Homeomorphic Equivalence of Gromov and Internal Boundaries.

18.2.2011
FM Merja Honkainen, ekologia ja evoluutiobiologia, Perspectives on variation in species richness: area, energy and habitat heterogeneity.

26.2.2011
LitM Esa Hynynen, liikunta-fysiologia, Heart rate variability in chronic and acute stress with special reference to nocturnal sleep and acute challenges after awakening.

4.3.2011
YTM Uuve Söder, yhteiskuntapolitiikka, Community Resilience and Wellbeing in Northwest Russian Forestry Settlements.

5.3.2011
LitM Béla Pavelka, liikuntasuunnittelu ja -hallinto, Open Water as a Sportscape – Analysis of Canoeing in Finland for developing Sport Infrastructure and Services.

11.3.2011
YTM Anna Pärnänen, yhteiskunta-politiikka, Organisaatioiden ikäpolitiikat: strategiat, instituutiot ja moraalit.

12.3.2011
M.Sc. Katriina Hyvönen, psykologia, Personal work goals put into context: Associations with work environment and occupational well-being.

19.3.2011
FM Jussi Lassila, venäjän kieli ja kulttuuri, Anticipating Ideal Youth in Putin's Russia: The Web-Texts, Communicative Demands, and Symbolic Capital of the Youth Movements "Nashi" and "Idushchie Vmeste".

19.3.2011
LitM Jyri Pesonen, liikunta-pedagogiikka, Opettajat oppijoina – toimintatutkimus liikunnanopettajien pätevyystutkimuksen käynnistämisestä ja kehittämisestä.

25.3.2011
FM Kimmo Leivo, fysiokemian kemia, Gelation and gel properties of two- and three-component pyrene based low molecular weight organogelators.

25.3.2011
FM Sergiy Nikitin, tietotekniikka, Dynamic Aspects of Industrial Middle-ware Architectures.

30.3.2011
Musiikin maisteri Ágnes Török, musiikkiteide, "Mint a folyó víz mellett termő szép fa". Huszár Gál 1560-as énekes-könyve; himnuszok, canticumok és parafrázisok.

1.4.2011
FM Jonna Timonen, ekologian ja evoluutiobiologia, Woodland key habitats – a key to effective conservation of forest biodiversity?

9.4.2011
M.Sc. Erwin Borremans, erityisliikunta, Asperger Syndrome and Physical Exercise – A study about sensorimotor profiles, physical fitness, and the effectiveness of an exercise training program in a group of adolescents with Asperger syndrome.

15.4.2011
FM Elisa Nurminen, solubiologia, Rational Drug Discovery – Structural Studies of Protein-Ligand Complexes.

15.4.2011
THM Kristiina Ojala, terveyskasvatus, Nuorten painon kokeminen ja laihduttaminen – Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) study ja WHO-Koululaistutkimus.

Eteenpäin nuoren esimiehen mieli

Työelämän vaativuus puhuttaa paljon, ja työurien pidentämiseen etsitään keinoja. Katriina Hyvönen kurtisti väitöskirjassaan nuorten esimiesten maailmaan ja selvitti, mitkä ovat heidän tärkeimpiä henkilökohtaisia työtavoitteitaan ja mikä merkitys näillä tavoitteilla on työhyvinvoinnin edistäjinä.

Työtavoitteiden kärkeen nousivat ammatillinen osaaminen, uralla eteneminen ja työssä jaksaminen ja viihtyminen. – Työtavoitteet heijastavat nuorten esimiesten omia unelmia ja toiveita työstä. Tämä sai minut kiinnostumaan aiheesta, paljastaa Hyvönen.

Vaikka organisaation menestys oli vain harvalla keskeisin tavoite, se oli suotuisa esimiesten työhyvinvoinnille. – Näitä tavoitteita kuvaneet esimiehet kokivat muita useammin työn imua, kuten energisyyttä, innostuneisuutta ja uppoutumi-

sen kokemuksia, ja heillä oli vähiten työuupumusta, Hyvönen toteaa.

Työhyvinvoinnin ongelmat kasautuivat heille, joiden työtavoitteet liittyivät työssä jaksamiseen ja viihtymiseen sekä uuteen työhön tai yrittäjyyteen. – Työssä jaksamisen tavoite voi nousta esimerkiksi työn ja perheen yhteensovittamisen hankaluuksista. Tämä näkyy niin miehillä kuin naisillakin, huomauttaa Hyvönen.

Työympäristö muovaa merkittävästi työtavoitteita, jotka puolestaan vaikuttavat työhyvinvointiin. Kun palkkio tuntui riittämättömältä ponnisteluihin nähden, suuntautuivat työtavoitteet uuden työn etsintään tai yrittäjyyteen. Palkkioiden jatkuva kehittäminen ja seuranta organisaatioissa ovat avainasemassa. – Kun palkka ja uranäkymät ovat kohdallaan, nuori esimies jaksaa ponnistella organisaation eteen ja

voi työssäänkin paremmin. Tämä olisi syytä ottaa huomioon työelämää kehitettäessä, kehottaa Hyvönen. -UK

URSULA KAARI

MBA

Accredited by
Association
of MBAs

- Työn ohessa suoritettava valtakunnallinen 100 opintopisteen laajuinen ohjelma
- Opiskelijan tukena henkilökohtainen opintojen ohjaus ja laaja ohjelmatarjonta
- Opinnot kytketään oman organisaation strategiseen kehittämiseen
- AMBA (Association of MBAs) akkreditoitu MBA-ohjelma

Suunnittele omat MBA opintosi www.jyu.fi/mba ja ota yhteyttä, niin kartoitetaan yhdessä mitä mahdollisuuksia MBA-ohjelma Sinulle tarjoaa!

helene.eriksson@jyu.fi, 0400 777 054
sirpa.seppanen@jyu.fi, 0400 803 687

www.facebook.com/avancemba

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON
KAUPPAKORKEAKOULU

Avance-johtamiskoulutus

TEKSTI Anna-Maija Tuulainen
KUVA Petteri Kivimäki

Kaupunkivalmennuskeskus sparraa urheilijaa ja valmentajaa

Ari-Pekka Liukkonen kuuntelee valmentaja Marko Malvelan treeniohjeita uimaradan reunalla AaltoAlvarissa.

Kilpauimari Ari-Pekka Liukkonen on yksi Jyväskylään perustetun kaupunkivalmennuskeskuksen urheilijoista. Suomalaista huippu-urheilua tukeva keskus toimii osana Keski-Suomen Urheiluakatemiaa.

– Keskuksen toiminnan keskiössä ovat urheilija ja valmentaja, joiden päivittäistä työtä tuetaan Suomen oloissa ainutlaatuisella tutkimus-, kehitys- ja tukipalveluosaamisella, urheiluakatemiaan uintivalmentaja ja työnohjaaja **Marko Malvela** kertoo.

Apua tarpeen mukaan

Ensi kesän MM-kisoihin Shanghaihin tähtäävä Liukkonen on uinut Malvelan ohjauksessa syksystä 2005 lähtien.

– Perustyö on ollut hyvällä tasolla ennen tätäkin, mutta nyt yhteyksiä asiantuntijoihin syntyy vielä enemmän kaikilla tasoilla. Odotan valmennuskeskukselta eniten sellaista apua, jota en ehkä pystyisi omalta valmentajaltani saamaan. Ulkopuolelta saa nyt apua tarpeen mukaan ai-

healueesta riippumatta.

Liukkonen uskoo hyötyvänsä esimerkiksi KIHU:n starttiantalyysipalvelusta.

– Sen avulla pitäisi pystyä mittaamaan, kauanko aikaa kuluu startista esimerkiksi kymmeneen metriin.

Yhteistyötä lajirajojen yli

Valmennuskeskuksen kehittäjänä toimiva Malvela tekee yhteistyötä lajivalmentajien ja asiantuntijoiden kanssa. Liikunta- ja terveystieteiden tiedekunnan projektipäällikkö **Pasi Sarkkinen** huolehtii keskuksen valtakunnallisista yhteyksistä ja osaamisen kehittämisestä. Tiedekunnan kehittämisspäällikkö **Aki Karjalainen** suunnittelee toiminnan ohjaamista operatiivisessa ryhmässä.

Karjalaisen mukaan keskuksen toiminnassa uutta on suora tiedon jakaminen valmentajien välillä.

– Osaamisen jakaminen ja yhteistyö myös lajirajojen yli on valmennuskeskuksen vahvuus, Karjalainen korostaa.

Työnohjausta ja tukea

Valmentajien avuksi on lupautunut noin 50 asiantuntijaa. Forum-toiminnassa valmentajat saavat käyttöönsä yksilöllistä sparrausta sekä tutkimus- ja tukitoimimintaa.

Urheilijoiden sparraus käynnistyy syksyllä Areena-toiminnalla, jossa he saavat työnohjausta ja voivat kehittyä urallaan aina kansainväliselle huipulle asti. Myös urheilijan opiskelusta ja opintojen ohjauksesta huolehditaan.

Urheiluun liittyviä haasteita ja solmu-kohtia pohditaan Arenassa luottamukselliselta pohjalta.

– Esimerkiksi jos kroppa ei pelaa kuten pitäisi, tilanteeseen etsitään ratkaisua kokonaisvaltaisesti. Maksimisuoritusta estäviä raja-aitoja pyritään kaatamaan, Karjalainen kertoo.

Karjalainen korostaa tuloksen tekemisen tärkeyttä. Hän toivoo keskuksen kehittävän myös urheilun liiketoimintaa, kuten markkinointia ja yhteistyötä yritysten kanssa.

Kaupunkivalmennuskeskuksen vastaava lääkäri **Harri Selänne** huolehtii urheilijoiden terveydenhuollosta sekä tapaturmien ja rasitusvammojen ennaltaehkäisyä.

Suunnitteilla on myös kansainvälistä toimintaa: harjoittelua ja leirejä ulkomailla sekä kansainvälisten asiantuntijoiden hyödyntämistä valmentajakoulutuksessa.

Lisätietoja:

www.kaupunkivalmennuskeskus.fi

Kaupunkivalmennuskeskuksen perustivat Suomen Olympiakomitean tuella Jyväskylän yliopisto, Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHU, Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiö LIKES, Keski-Suomen Urheiluakatemia, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä, Jyväskylän seudun kehittämisyhtiö JYKES ja Jyväskylän kaupunki. Yhteistyösopimukset allekirjoitettiin 21. helmikuuta.

Lapset liikkeelle pienestä pitäen

Jotta lapset saataisiin liikkumaan enemmän, heitä pitää ohjata liikunnalliseen elämäntapaan pienestä pitäen. Vanhempien antama esimerkki on tärkeä, ja vastuu liikuntaharrastuksiin ja terveellisiin ruokattomuuksiin kasvattamisesta on ensisijaisesti kodilla. Television katselua ja tietokonepelien pelamista täytyy uskaltaa rajoittaa.

Myös koulu liikunnalla on tärkeä rooli fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan kasvattamisessa. Liikuntapedagogiikan professori **Jarmo Liukkosen** mukaan on tärkeää, että liikuntatunneilla korostetaan lasten autonomiaa, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja myönteisiä fyysisen pätevyyden kokemuksia.

Jos liikunta tuntuu lapsesta mukavalta ja hän kokee olevansa josain lajissa hyvä, hän jatkaa harrastamista. Liikuntaa edistää myös lasten ottaminen mukaan liikunnan suunnitteluun.

Vielä 11-vuotiaina suomalaiset liikkuvat keskimäärin enemmän kuin ikätoverinsa Pohjois-Amerikassa, Keski-Euroopassa ja Pohjoismaissa, mutta 15-vuotiaat ovat vertailumaiden hännillä. UKK-instituutin johtaja, lääketieteen tohtori **Tommi Vasankari** arvioi, että moni perhe tarvitsisi ruokavaliota ja liikuntaneuvontaa. Eniten tukea tarvitsevat perheet pitäisi tunnistaa ja heille olisi järjestettävä erityistoimenpiteitä.

Vasankari ehdottaakin Suomelle erityistä hyvinvointipolitiikkaa (welfare policy) lakeineen ja suosituksineen. Mukaan olisi saatava kaupungit ja kunnat, urheiluseurat ja yksityinen sektori mutta ennen kaikkea perheet.

Huoli lasten liikkumisen vähäisyydestä kokosi eri alojen asian-

Lapset viihtyvät vesileikeissä.

tuntijat kansainväliseen liikuntakasvatuksen kongressiin Vuokat-tiin huhtikuun alussa.

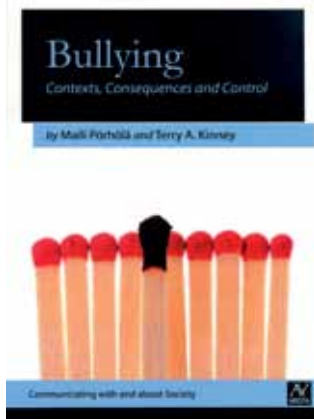
Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen johtajan **Pekka Puskan** mukaan liikunnan tärkeys terveyden edistäjänä on tunnustettu, mutta viimeisimmät tutkimustulokset liikalihavuuden lisääntymisestä ja fyysisen aktiivisuuden vähentymisestä kertovat, ettei tieto johda toimintaan.

Lasten ja nuorten fyysisen aktiivisuuden kohentaminen nostettiin kongressin pääteemaksi ensimmäistä kertaa.

International Congress on Enhancement of Physical Activity -kongressin järjestivät liikuntabiologian Snowpoliksen yksikkö Vuokatissa ja liikuntataitojen tutkimusyksikkö. Kongressissa oli 200 osanottajaa ja 32 esitelmöitsijää yli 20 maasta. Puheenjohtajana toimi liikuntabiologian professori **Vesa Linnamo**. -AMT

Kuinka vähentää kiusaamista koulussa, töissä ja verkossa?

Pörhölä, Maili & Kinney, Terry A. (2010) *Bullying. Contexts, Consequences and Control*. Barcelona: Editorial Aresta.

Itsearvostuksen ja sosiaalisten taitojen kehittyminen edellyttää, että pääsemme tasavertaisiksi ja arvostetuiksi eri yhteisöjen jäseniksi. Valitettavan usein sosiaaliset tilanteet johtavat toisen vahingoittamiseen ja kiusaamiseen.

Maili Pörhölä ja **Terry A. Kinney** käsittelevät uutuusteoksessaan kiusaamista eri yhteisöissä, kuten koulussa ja työyhteisössä. Lisäksi teos tarttuu ajankohtaiseen ja yleistyvään ilmiöön: kiusaamiseen verkoissa (cyberbullying). Kirja paitsi erittelee kiusaamisen muotoja, syitä ja seurauksia myös kuvailee laajasti kiusaamisen ehkäisemisen ja kiusaamistapauksiin puuttumisen menetelmiä.

Kirjoittajien mukaan kiusaamisen

ehkäisemisessä on tärkeää tukea kaikkien kiusaamisosapuolten taitoja erilaisissa vuorovaikutussuhteissa. Teoksessa huomion kohteena ovat erityisesti puheviestinnän ja vuorovaikutuksen keinot.

Jyväskylän yliopiston tieteellisen tiedon julkistamisen palkinnon 2010 saanut Maili Pörhölä toimii puheviestinnän professorina viestintätieteiden laitoksessa. Teoksen toinen kirjoittaja on yhdysvaltalainen apulaisprofessori Terry A. Kinney (Wayne State University).

Kirjan kustantaja, espanjalainen Editorial Aresta pyrkii tavoittamaan lukijoita, jotka soveltavat tieteellistä tietoa omassa työssään ja elämässään. Kirja on julkaistu myös espanjan ja katalaanin kielillä. - AM

Mielen ja materian vuorovaikutus taiteessa yksiin kansiin

Vakkari, Johanna (toim.) (2010) *Mind and Matter – Selected Papers of Nordik 2009 Conference for Art Historians*. Taidehistoriallisia tutkimuksia. Helsinki: Taidehistorian seura. 284 s.

Millä tavalla erilaiset ajattelumallit, ideat, uskonnot, uskomukset ja poliittiset ideologiat vaikuttavat taiteeseen ja ilmenevät taideteoksissa? Näihin kysymyksiin pureuduttiin taiteentutkimuksen ja visuaalisen kulttuurin asiantuntijoiden Mind and Matter -konferenssissa Jyväskylän yliopistossa vuonna 2009. Mielen ja materian vuorovaikutusta taiteessa lähestyttiin kongressissa kuvataiteen, arkkitehtuurin, muotoilun, digitaalisen median ja museologian

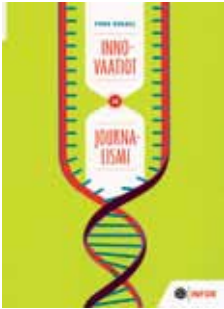
näkökulmista.

Taidehistorian seuran julkaisemaan teokseen *Mind and Matter – Selected papers of Nordik 2009 Conference for Art Historians* on koottu konferenssin runsaasta puheenvuorojen, esitelmien ja luentojen valikoimasta 18 artikkelia, jotka tarjoavat kattavan kuvan paitsi konferenssin kokonaisuudesta myös taidehistorian tutkimuksen nykysuunnista. Teos on erinomainen materiaalikokoelma kaikille taidehistorias- ta, visuaalisesta kulttuurista ja ideologioista kiinnostuneille. Mukana kokoelmassa ovat muun muassa konferenssin pääpuhujat, uskontotieteen professori **David Morgan** Duken yliopistosta Yhdysvalloista ja

australialainen arkkitehtuurin tutkimuksen teoreetikko ja kriitikko **Naomi Stead** sekä Alvar Aalto -säätalon ja -museon johtaja **Susanna Pettersson**. -AG-Q

Innovaatioita toimituksiin

Uskali, Turo (2011) *Innovaatiot ja journalismi*. Kuopio: Infor. 144 s.

Perinteisen, osastojakoon perustuvan toimituksen on vaikeaa raportoida innovaatioista, jotka ovat luonteeltaan pitkäkestoisia ja monialaisia. Selviytyäkseen taloudellisista, teknologisista ja kulttuurisista myllerryksistä myös journalismin oman innovaatiokyvyn täytyy parantua. Tämä vaatii uudenlaista nöyryyttä, herkkyyttä ja kokeilunhalua.

Tässä lähtökohdat innovaatiojournalismille, joka on journalismia innovaatioista. Käsitteen kehitti ruotsalainen fyysikko **David Nordfors**, jonka johtaman koulutusohjelman on suorittanut yli 50 toimitajaa, joista 12 suomalaista. **Turo Uskalin** oppikirja tarjoaa ensimmäisen yhteenvedon innovaatioiden ja journalismin tärkeistä vuorovaikutuksesta.

Itsenäinen kriittinen ajattelu on kaiken innovaatiojournalismin perusta. Esimerkeiksi innovaatiojournalismin parhaista käytännöistä Uskali mainitsee tulevaisuusjournalismin, ammattislangien kääntämisen helposti ymmärrettävään muotoon, monipuolisen lähdekäytännön, blogit ja tiedejournalismin.

Turo Uskali toimii tutkijatohtorina viestintätieteiden laitoksessa. Kirja perustuu hänen tutkimustyöhönsä Stanfordin, Oxfordin ja Jyväskylän yliopistoissa. Kirjan päivitykset, kommentit ja keskustelut ilmestyvät Twitteriin ja Facebookiin.

- AM

Koulutuspolitiikan puntarointia

Lasonen, Johanna & Ursin, Jani (toim.) (2011) *Koulutus yhteiskunnan muutoksissa: jatkuvuuksia ja katkoksia*. Jyväskylä: Suomen kasvatustieteellinen seura. 330 s.

Koulutuksen tutkimuslaitoksen tutkijat tarkastelevat kirjassa koulutuksen ja yhteiskunnan muuttunutta suhdetta ja maahanmuuttajien huonoa asemaa yhteiskuntamme keskeisinä koulutuspoliittisina ongelmina.

Artikkelit käsittelevät yliopistouudistusta ja sen arviointia, tietotaloutta, ikääntyvien oppimista, opettajankoulutusta eurooppalaisessa koulutuspolitiikassa sekä korkeakoulutuksen kansainvälistymistä ja monikulttuuristumista.

Yliopistojen muuttumista kansallisista kulttuuri-instituutioista julkisiksi yhtiöiksi kritisoidaan. Lisäksi tutki-

jat kyseenalaistavat suomalaista ja eurooppalaista koulutuspolitiikkaa hallitsevan innovaatioajattelun.

Johanna Lasonen ja **Jani Ursin** ovat KTL:n erikoistutkijoita, Lasonen lisäksi dosentti ja University of South Floridan professori. -AMT

Eväitä maailman hahmottamiseen

Laitinen, Arto & Pessi, Anne Birgitta (toim.) (2011) *Solidaarisuus*. Helsinki: Gaudeamus. 344 s.

Onko solidaarisuus pelkkä vanhentunut juhlasana vai hyvän yhteiskunnan perusta? Ainakin valtapoliittisena ja kulttuurisena kysymyksenä se on erittäin tärkeä nykyisenä globalisaation ja kansallisvaltioiden ra-

jat ylittävien yhteisöjen aikana.

Kirjoittajat haluavat tarjota eväitä maailman hahmottamiseen solidaarisuuden käsitteen näkökulmasta ja tekevätkin sen perusteellisesti. Aihealueet ulottuvat solidaarisuuden metafysiikasta **Aki Kaurismäen** elokuvaan ja jopa elinsiirtoihin.

Mukana on myös poleemisia kannanottoja, kuten Laitisen ja Pessin tietoisu solidaarisuudesta ja oikeudenmukaisuudesta. Heidän mukaansa vaatimus solidaarisuudesta parempi-osaisia kohtaan voi tuntua räikeältä, koska mahdollisuuksien tasa-arvo ei reaali maailmassa toteudu.

Arto Laitinen on dosentti ja yliopistonlehtori yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksessa. Muista kirjoittajista Mika Ojakangas, Sami Pihlström, Juha Sihvola ja Miira Tuominen työskentelevät Jyväskylän yliopistossa. -AMT

”HÄN RIKKOI PÖLYNIMURIN ja pelkäs että suuttuisin”, tunnelmoi Raffé Leppänen tutussa Hän-iskelmänsään. Leppäsen mielitetty ei mitä ilmeisimmin tuntenut vastakkaista sukupuolta kovinkaan tarkkaan, mikäli hän kerran oletti, että Raffé olisi jaksanut hermostua pölynimurin tai muun siivouskaluston väliaikaisesta hajoamisesta. Tosin voiko kyse olla myös siitä, että Leppäsellä oli paha pölyallergia? Kyllä voi.

URHEILUTAPAHTUMIIN tulisi saada viedä mekaaninen tuuletin, mikäli urheilija ei häveliäisyssyistä halua tuulettaa menestyksekkäitä suorituksiaan itse.

ON HARHAANJOHTAVAA puhua toimintaelokuvista. Todellisuudessa kaikissa elokuvissa on jonkinasteista toimintaa, mutta elokuva-alan käsitteiden määrittelijät ovat tökerydessään rajanneet toiminnan tarkoittamaan tässä yhteydessä vain erilaisia liikunnallisia takaa-ajoja ja näyttäviä keinotekoisia räjähdysä. Mikäli asian laita olisi näin, myös esimerkiksi toimintaterapia olisi luonteeltaan tyystin toisenlaista kuin nykyään. Juuri tämän kaltaiset epäkohdat eivät koskaan nouse ajankohtaisten radio-ohjelmien lööppeihin.

MIKSEI TAKSISETELISTÄ saa vaihtorahoina taksikolikoita?

LOTON JÄTTIPOTIT ovat valtion viimeisin keino rahoittaa omaa budjettivajettaan. Aluksi kansalaisille ilmoitetaan, että ensi viikolla jaossa on entistä enemmän rahaa. Kyseistä summaa ei kuitenkaan ole vielä kenelläkään, sillä vasta ilmoituksen myötä ihmiset lottoavat entistä enemmän, jolloin jättipottirahat saadaan kasaan. Mikäli tämä prosessi toistetaan esimerkiksi kolme kertaa peräkkäin, kasassa on jo megajättipotti. Mikäli pyramidihuijauksesta syytetty tahot olisivat olleet yhtään fiksumpia, he olisivat vain ilmoittaneet, että ensi viikolla meillä on pirusti rahaa sen jälkeen kun te olette antaneet ne meille. Olisivatko pyramidivastuulliset ihmiset nyt sen ansiosta ns. vapaalla jalalla? Olisivat.

MIKÄLI TEILLÄ EI joskus ole muuta tekemistä, miettikää miksi ravintolasta voi varata etukäteen itselleen pöydän, mutta parkkipaikkaa joutuu etsimään puoli tuntia.

Jyväskylä is a dynamic, youthful and lively city in the heart of the beautiful Finnish lake district. Jyväskylä is experienced in arranging international, high quality events. The city's strengths lie on being compact but versatile; the key hotels and venues like Jyväskylä Paviljonki and Agora, are located within walking distance of each other in the city centre.

CONFERENCE EXCELLENCE

Best events consist of essential elements

Jyväskylä Convention Bureau helps you out with setting up a successful meeting. Our main service is to provide cost-free assistance in bringing meetings and congresses to Jyväskylä.

For further information contact:

Jyväskylä Convention Bureau

info@jcb.fi • www.jcb.fi

+ 358 400 629 863

ht Human
Technology Jyväskylä Finland

TEKSTI Anna-Maija Tuuliainen
KUVAT Petteri Kivimäki

Matti Heikkinen palautti Suomen miehet MM-kultakantaan

Matti Heikkinen voitti Holmenkol-lenin MM-hiihdoissa kultaa miesten 15 kilometrin perinteisessä hiihdossa. Heikkinen palautti Suomen miesten maastohiihdon MM-kultakantaan 12 vuoden tauon jälkeen.

Heikkinen, 27, opiskelee markkinointia Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulussa. Vantaan Hiihtoseuraa edustava Heikkinen tuli opiskelemaan Kajaanista.

Kauppakorkeakoulu ja ainejärjestö Pörssi järjestivät Heikkiselle onnittelutilaisuuden perinteisine mitalikalikkeineen. Kauppakorkeakoulun dekaani **Jukka Pellinen**, markkinoinnin professori **Heikki Karjaluoto** ja Pörssin puheenjohtaja **Jaakko Meronen** kukittivat mestarin.

Matti Heikkinen otti kultamitalinsa mukaan Agorassa tarjoilluille mitalikalikkeille.

Haastatteluvuorossa Keski-suomalaisen urheilutoimittaja Erkki Kinnunen.

Meronen toi Heikkiselle Suomen Ekonomiliiton terveiset ja lahjakortin mittatilausfrakin hankkimista varten. Maailmanmestari piti lahjaa mahtavana kunnianosoituksena.

Heikkinen on onnistunut yhdistämään opiskelun ja huippu-urheilun. Hän aloitti opinnot vuonna 2008, ja sadan opintopisteen raja on jo mennyt rikki. Opiskeluaikojen rajoittaminen ei kuitenkaan saa häneltä kiitosta.

– Rajoittaminen on urheilijan kannalta huono asia. Tekemiseen tulee paineita, kun opiskelun ja urheilun joutuu yhdistämään liian tiukkarytmisesti. Urheiluakatemia ja vastaavien kautta urheilijoille pitäisi kehittää omat opiskelukuviot.

– Jos niin paljon energiaa ja kykyä, että pystyy huipputasolla urheilemaan ja opiskelemaan, niin kyllä siihen pitäisi löytyä enemmän joustoa, hän huomauttaa.

Myös Arttu Pihlailiselle MM-kultaa

Myös alumnit menestyivät menneen talven MM-mittelöissä. Yksi heistä oli liikunnanopettaja **Arttu Pihlailinen**, joka otti maaliskuussa alamäkikilistelun MM-kultaa Quebec Cityssä Kanadassa. Liikuntatieteiden maisteri Pihlailinen opiskeli pääaineenaan liikuntapedagogiikkaa.

Juttusarjassa nostetaan esiin erilaisia ajankohtaisia ilmiöitä ja asioita yliopiston kampuksilta.

Nettilataaja ei halua maksaa musiikista

Vaikka internet on mullistanut musiikin kulutustottumuksia, vain harvat suomalaiset ovat kokeilleet musiikin ostamista digitaalisessa muodossa ja vielä harvemmat ovat aktiiviasiakkaita.

Valtakunnallista näkyvyyttä saaneen *Digitaalisen musiikin markkinat ja kuluttajakäyttäytyminen* -tutkimusraportin mukaan syy voi piillä siinä, että moni kuluttaja haluaa edelleen fyysisen vastineen rahoilleen.

– Musiikkia kuunnellaan kuitenkin paljon. Sitä joko ladataan tai suoratoistetaan Internetistä ilmaiseksi tai ostetaan fyysisinä äänitallenteina, Digital Content Marketing-projektin vastuullinen johtaja **Lauri Frank** kertoo.

Tutkimustyöhön osallistui myös projektipäällikkö **Veikko Halttunen** ja tutkija **Markus Makkonen**, jotka jatkavat aihepiirin parissa väitöskirjatutkimuksissaan.

Osa ilmaisesta musiikista on peräisin laillisista lähteistä, osa laittomista. Internetissä laittomasti jaettavan musiikin määrää on vaikeaa, ellei jopa mahdotonta arvioida.

Latauskauppojen käyttö on Suomessa vielä vaatimaton niin ostokertoina kuin euroinakin mitattuna. Myös maksullisia tilauspalveluja, esimerkiksi Spotify-palvelun maksullisia versioita, käytetään vähän.

Digitaaliseen musiikkiin on myös syntynyt vastareaktio, joka näkyy esimerkiksi vinyylilevyjen paluuna kauppojen hyllyille.

– Mikäli näille kuluttajille halutaan myydä internetin kautta digitaalista musiikkia, kannattaa sitä markkinoida ennemminkin täydentävänä kuin korvaavana tuotteena, Frank suosittelee.

Alle 25-vuotiaat käyttävät latauskauppoja lähes yhtä vähän kuin toiseksi vanhin ikäryhmä eli 45–54-vuotiaat.

– Kun digitaalista musiikkia on totuttu saamaan ilmaiseksi, kynnys siitä maksamiseen on muodostunut korkeaksi, Frank huomauttaa.

Kuluttajien – etenkin nuorten – ostokäyttäytymisen erityispiirteet onkin tutkimuksen mukaan otettava paremmin huomioon, jos digitaalista musiikkia halutaan saada kaupaksi. Haaste ei ole helppo.

– Voi olla, että kasvamassa on uusi sukupolvi, joka ei ole koskaan CD-levyä nähnytään. Varsinkin nuoret alkavat tottua siihen, että netistä ostetaan asioita, joita ei voi ottaa käteen.

Frank ei itsekään kuulu digitaalisen musiikin ostajakuntaan.

– Käytän nykyisin enimmäkseen Spotify- tai YouTube-palveluja ja lisäksi kuuntelen radiota. Latauskauppoja en käytä oikeastaan ollenkaan. Omistan lisäksi vielä jonkun verran cd-levyjä, mutten ole niitäkään – lastenlevyjä lukuun ottamatta – ostanut pitkään aikaan. En ole musiikin ”suurkuluttaja”, ja nämä tavat vastaavat nykytarpeisiini. -AMT

Speech communicator on the construction site

When entrepreneur **Sakari Suomala** wanted to develop a new business model for his renovation business, he got help from quite a surprising direction – a speech communication student.

Fourth-year student **Kati Rautio** was assigned to write a chain manual for a new service concept, which offers the customer the possibility to buy any hardware store product and get it installed at home. Operational and quality handbooks were developed for the carefully planned concept.

Kati Rautio did not receive study credit for the project – but she did receive a salary. She says that working life collaboration is an important tool for students.

– It is important that the University encourages students to get into the working world already during studies. Examining the communication challenges of the working life helps us students to deepen our expertise in communication.

Sakari Suomala was contacted

PETTERI KIVIMÄKI

Sakari Suomala and Kati Rautio on a construction site in Jyväskylä.

based on his response to a survey sent to him from the University; if not for this, Suomala would not have found the University at all.

– The University is an institution that, because of its size, does not seem like a potential collaboration partner to a small business owner.

However, I realized that people at the University are not monsters or hippies, but actually real people, Suomala laughs.

Suomala encourages small business owners to get to know the University and the possibilities it can offer.

More business collaboration

The University of Jyväskylä's third task, societal interaction, means applying the research results of the University to the surrounding society. Business collaboration is indeed frequent all over the University. The University has no separate unit for business collaboration, but collaboration is greatly based on the contacts of the staff, particularly those of the professors.

Many projects of the Agora Center include active business collaboration, ranging from large research projects to small applied projects and pilots.

The Nanoscience Center, which combines biology, physics and chemistry research, offers business collaboration services and its own business incubator. Viveca at the Faculty of Sport and Health Sciences creates ways to transfer competence in the field to businesses as well as to the public and third sectors.

The Research and Innovation Office is in charge of the commercialization of research results. In addition, the office mediates research ideas from businesses to research groups and information about funding sources to researchers. The

Open University offers businesses information about adult education policy.

The University is very active in utilizing EU project funding in Central Finland. Ideas have been turned into reality through projects supported by the European Social Fund and European Regional Development Fund.

For students the business collaboration offers work opportunities and thesis possibilities. The University also supports students' start-up businesses.

New stakeholder portal to boost business collaboration

The University's new stakeholder portal Wolmar offers services to the University's current and future partners, and also to the University staff and students. Through Wolmar the University's partners can find expertise and competence, and as well, University members the business partners to carry out their ideas.

The Wolmar portal was named after district physician Wolmar Schildt (1810–1893), who instituted both secondary school and savings banks in Finland. Schildt also encouraged his friend Uno Cygnaeus to bring the Teacher Seminary to Jyväskylä.

Senior EU Advisor **Toivo Takala** has promised to be the face of the stakeholder portal. He acts as the contact person between businesses and the University.

Takala says that the University's business collaboration will now receive more attention.

– I hope Wolmar brings along more contact requests from companies. Our aim is for companies to find the University as easily as pos-

ANNA-MAIJA TUULIAINEN

Toivo Takala

sible and feel free to give us a call, Takala says.

Takala also hopes that the word gets out to companies, and that entrepreneurs realize that it is worth it to get in touch.

Tutkija Mikkonen ja kadonneiden sukkiarvoitus

Kuka olet ja mistä tulet?

Olen Jarno Mikkonen psykologian laitoksesta. Olen puolipaljasjalkainen jyvaskyläläinen: toisessa jalassa on sukka. Alun perin olen kotoisin Vantaalta, mutta olen käynyt kouluni Jyväskylässä.

Miksi Jyväskylää?

Olen aina tullut tänne takaisin, tämä on hyvä kaupunki. Väitöskirjan tein Kuopiossa, välillä olin tutkijana Freiburgissa Saksassa, Tampereella työskentelin pari vuotta, mutta nyt tuli oiva sauma palata. (Mikkonen aloitti vuodenvaihteessa yliopistotutkijana kokeellisen neuropsykologian tutkimusryhmässä.) Minua veti takaisin myös lukkarinrakkauteni vesipalloon ja Jyväskylän Saukkoja kohtaan, vaikka nykyisin pelaankin lähinnä nuorempien kiusaksi.

Mikkonen on Ylen Galaxi-nuortenohjelman Aivokeskuksen toinen juontaja-toimittaja. Ohjelmassa avaruuslaboratorion huippututkijat selvittävät arjen pieniin kummallisuuksiin liittyviä kysymyksiä, kuten miksi tuli sammuu ja miksi suola janottaa. Vastauksia etsiessään Tutkija Mikkonen ja Tutkija Puustinen esittelevät erilaisia fysiikan ja kemian ilmiöitä.

Et ole fyysikko etkä kemisti vaan biologi. Miten sinusta tuli Tutkija Mikkonen?

Tutkija Mikkonen (oik.) ja Tutkija Puustinen avaruuslaboratorio Aivokeskuksessa.

Vihkiytymyksestä tutkimuksen kansantajuistamiseen ja lasten perehdyttämiseen. Minulla on iso suu, ja valinnaisesti olin joko oikeassa paikassa oikeaan aikaan tai väärässä paikassa väärään aikaan. Ohjelman käsikirjoittaja oli miettinyt riittävän räväkkää, sanavalmista ja vähän hullua tyyppiä ja soitti sitten minulle. Sarja pyörii tämän kevään ajan, ja toivottavasti yleisö tykkäisi nähdä myös lisäjaksoja.

Miten sinusta tuli tieteentekijä, joka päätyi lastenohjelmaan?

Uteliaisuudesta, ei minusta olisi varmaan muuten tutkijaakaan tullut. Lapsissa on tulevaisuus, ja saan tehdä heitä toivottavasti kiinnostavaa ohjelmaa ja havainnollistaa heille tutkijan arkea. Aluksi oli painajaismaisen jännittävää ja lopulta todella hauskaa esiintyä virtuaalilaboratoriossa.

Katsojakysymys 7-vuotiaalta Aivokeskuksen katsojalta:

Miksi suksia pitää voidella?

Tämä on kyllä paha kysymys! Luisto on ilmiselvä, se vähentää kitkaa,

mutta... (pitkä miettimistauko)... nanosuksia ei tarvitse voidella nanorakenteen ansiosta... En sano mitään! Kokeillaan laboratoriossa. Hypoteesi on olemassa, mutta sitä pitää testata.

Mitä tutkit yliopistossa?

Valmistuin täältä biologiksi ympäristötieteistä. Väitöskirjani tein neurobiologiasta. Nyt tutkin oppimisen ja muistin hermostollisia mekanismeja.

Miten hyödynnät Aivokeskuskokemuksiasi leipätyössäsi?

Ohjelma on tuonut lisää esiintymiskokemusta ja ehkä esiintymisvarmuuttakin. Työhön on tullut lisää leikkimielisyyttä. Lapsille asioista pitää puhua niiden oikeilla nimillä, ja nyt olen miettinyt uudella tavalla myös tutkimusaiheistani puhumista. Tutkijoiden pitäisi tulla ymmärrettävää kieltä käyttämällä lähemmäksi tutkimuksen maksajia, kun julkista rahaa käytämme.

Mikä arjen pieniin kummallisuuksiin liittyvä kysymys vaivaa sinua itseäsi?

Yksi hyvin mystinen asia vaivasi minua tänäkin aamuna: miksi se toinen sukka aina häviää pesukoneeseen? Minulla on pesukoneen vieressä astia, jossa on nytkin kymmenen yksittäistä sukkaa, pareja niille ei löydy. Pienellä koiranpennulla ja alakouluikäisillä lapsilla voi olla osuutta asiaan. Mutta asiaa pitää tutkia!

Edellinen haastateltava Minna Kauppi kysyy sinulta: Pesetkö kätesi vessasta tullessasi?

Joo, ranskalaisittain pesen käteni ennen vessaan menoa ja myös vessasta tullessani.

Mitä kysyt seuraavalta haastateltavalta?

Lainaan tässä Tove Janssonia ja Pikku Myytä: Saako pannukakulla istua?

Anna-Maija Tuuliainen

Aivokeskus TV2:ssa lauantaiaamuisin noin klo 9.40.

Tällä palstalla esitellään tunnettuja Jyväskylän yliopistoon liittyviä henkilöitä.

Hotelli Milton

Viihdy ja nuku hyvin!

Hotelli Miltonin henkilökunta toivottaa Sinut lämpimästi tervetulleeksi tunnelmalliseen hotelliimme. Hotellimme ei kuulu ketjuihin vaan on ollut yksityisomistuksessa yli 40 vuotta.

Hotellin ilmapiiriä on rakennettu huolellisesti kotoisaksi ja viihtyisäksi. Kaikki huoneet ovat persoonallisia, viihtyisiä ja mukavia. Tervetuloa!

Hotelli Milton

Hannikaisenkatu 29, 40100 JYVÄSKYLÄ
Puhelin 014-3377 900
info@hotellimilton.com

www.hotellimilton.com